

СВОБОДНА МИСЪЛ

ИЗДАВА ФЕДЕРАЦИЯТА НА АНАРХИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ • LE JOURNAL DE LA FEDERATION ANARCHISTE BULGARE (FAB)

Анархизмът в Гърция

2

Гръцкият анархизъм има пъстра и многолика история, но още по-пъстро и противоречиво настояще.

За вождовете и учителите

3

Учителската стачка доказва ясната необходимост от нови, по-непримирими и по-решителни действия в синдикалната борба.

Казусът Трайчо Костов

8

Смъртта му не го оневинява като кръволок, дирижирал физическото ликвидиране на българската опозиция.

Портрети: Манол Васев

9

Непримиримият борец и слакогумен оратор е отровен от болшевишките палачи броени дни, преди да излезе от затвора.

Анархистите-емигранти в Париж

11

С оръжие в ръка и идеала в сърцата си те прекосяват континента, за да попаднат в една неприветлива чужбина.

ПЪРВАТА ГОДИНА БЛАГОГОДЕНСТВО В ЕС

Според 43% от българите икономическото състояние на страната се е влошило след присъединяването на България към ЕС. 46% смятат, че то остава същото, а за 6% то се е подобрило.

Това показват данни от национално представително проучване на Института по социология към БАН.

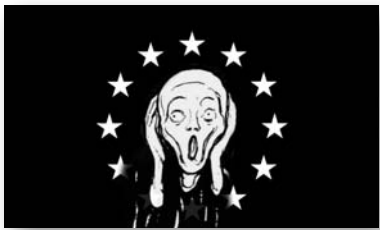
Попитани за промените в личен план след присъединяването на страната ни към

ЕС, 42% отговарят, че материалното им положение се е влошило. 51% смятат, че материалното им положение е останало същото, а едва 7% са усетили подобрене. Честито на спечелилите!

Статистиците да бяха питали и тия 7% доволни дали са били добре и преди влизането в ЕС и щяха да получат пълната картина – влизането на България в ЕС подобри живота само на

онези, които нямаха нужда от подобрене.

За другите 93% остана поредният крах на надеждата за оправия „отгоре“ и ясният избор: робско примирение или борба. •

АКТИВИСТИ НА ФАБ В РАБОТНИЧЕСКИТЕ БОРБИ

Стачка в Кочан

Стачката започва на 12 ноември в шивашкото предприятие **Text Work** с директор Янула Камборлазу. Седмината оператори на гладачни машини, част от които са активни членове на Неврокопската анархистка организация към ФАБ, решават да поискат увеличение на заплатите.

Работниците спират работа към един следобед, докато шефката още не се е върнала в България от уикенда. Уведомяват управителката Яна, че няма да работят, докато не им бъдат увеличени заплатите, и питат дали има смисъл да чакат директорката, за да преговарят. Тя започва да крещи, че няма да има никакви преговори. Гладачите отиват в съседното помещение при шивачките – около 70 на брой – казват им какво са намислили и какво им е отговорила управителката. Питат ги дали ще ги подкрепят и около половината от тях се съгласяват. Разбират се на следващия ден сутринта никога да не започва работа, докато не приключат преговорите за увеличение на заплатите.

Момчетата си тръгват от работа 3 часа преди края на работния ден.

На сутринта, в 8 часа вече са в цеха, но работниците не сват обещанието и работят с пълна пара. Покъсно се разбир, че Яна им е пискала и заплашвала, че ще премести предприятието в Македония. А на гладачите направо започва да се кара, че са си тръгнали предния ден. Момчетата не отстъпват и заявяват, че ще преговарят само седмината и директорката. Исканията им са повече от скромни, дори не са организирани: един иска 15 лева надница, друг спори, че извънредният труд не се плаща дори както е задължително по закон. Отговорът е, че не можела да иска пари от собственика и изобщо не я интересувало колко е скочил хлябът и другите цени в България. Ультимативно ги пита дали ще работят, или не, но момчетата не се пречупват – тръгват си с вдигнати глави.

През същото време при шивачките отива един тарикат, нещо като подначник, който почва да им пълни главите с глупости: не трябвало да се стачкува, след като сме в Европейския съюз, защото „те отгоре“ щели да вдигнат заплатите, че не ставало така то както го мислят гладачите.

Следват два дни без работа, а на третия започват да привикват един по един гладачите „да се разберат“. Същият тарикат, дето обяснявал на жените да почакаат да „ги оправят отгоре“, категорично наредил най-активните стачници да не бъдат търсени. Поединично се разбрали с Яна, тя им обещава 20 лева повишение върху базите – ако си на 300 лева база, става на 320 и от там ти се вдига надницата, извънредните и т. н.

Когато идва време за раздаване на заплатите обаче, от управата правят списък, в който всеки, който е съгласен с 20-те лева увеличение, трябва да се подпише, че в период от 1 година няма да иска повече увеличения.

Стачниците подписват и се връщат на работа – за тях това е все пак успех, като се има предвид, че този път не успяват да си осигурят подкрепата на шивачките, което можеше да осигури необходимия натиск за по-значително увеличение. Ако сега чувството за солидарност е отстъпило пред страха от безработицата и лъжите за светлото бъдеще, новите цени догодина трябва да го върнат. •

НЯМА ДА ЗАБРАВИМ

Нов филм за жертвите на режима на БКП

На 7 декември от 11:00 часа в конференнтната зала на БТА ще се проведе пресконференция за новия филм на режисьора Росен Елезов „Последната свобода“. Премиерата на филма ще бъде на 11 декември от 19:00 часа в Дома на киното в София, на ул. Екзарх Йосиф.

„Последната свобода“ е посветен на жертвите на терора на Държавна сигурност и БКП. Зрителите ще видят свидетелства на оцелели лагерници и групи „ни-

томци“ от системата на държавната репресивна машина.

Росен Елезов е автор на десетки телевизионни предавания и документални филми. Последните творби на режисьора включват „По особено жесток начин“ – филм за Тодор Ангелов – Божаната и гъщеря му Свобода Бъчварова – и „Черната тетрадка“ – за жертвите на БКП, чиито имена по чудо оцеляват в тетрадка на лейтенант от ДС. •

СВОБОДНА МИСЪЛ

АБОНАМЕНТ 2008

СКЪПИ ЧИТАТЕЛИ,

Абонаментът за вестник „Свободна мисъл“ започва от

15 октомври и завършва на 14 декември. Можете да се абонирате във всички пощенски клонове в страната, а също и в офисите на Артефакт ООД, София, ул. Хубавка 8. На телефон **971 71 71** можете да се обадите, за да изпратим безплатно наш куриер, който да ви абонира.

КАТАЛОЖЕН НОМЕР **649**

1 година: **6,00** лв
6 месеца: **3,00** лв
3 месеца: **1,50** лв

Анархизмът в Гърция

Еволюцията на анархизма в Гърция показва поредица от исторически парадокси, които се дължат както на оскъбното историческо отразяване на събитията, така и на изкривяването или направо бъркането на историческите факти поради идеологически отклонения. Също така е много трудно да се проследят връзките на многобройните анархистки организации и групи по интереси в Гърция, тъй като много често те държат да останат анонимни. Важно е да се отбележи, че анархистите в Гърция излизат на повърхността в удобен момент, покриват известна идеологическа празнота в гръцката обществена и политическа сцена, но движението се характеризира с множество идеини тежнени и по-прикрити или по-явни разногласия. Въпреки това в няколко броя ще се опитаме да представим пъстрата мозайка на безвластническите движения на южните ни съседи, които имат както сходства и паралели с историята на анархизма в нашата страна, така и много своеобразни и твърде различни пътища към общата ни цел.

Корени и история

Ако си позволим да прескочим значението на стоика Зенон, който за мнозина изследователи, включително за Кропоткин, е най-видният изразител на анархисткия идеал от античната епоха, то първите безвластнически текстове в Гърция са публикувани към 1860 г. Именно през този период се организират и първите анархистки акции в Атина. Доста неща са написани и публикувани от анархистите по това време и повечето от тези материали са дълбоко повлияни от дейността на европейските анархистки групи и организации. Всъщност гръцкият анархизъм се появява за първи път именно през последната четвърт на 19 век като резултат от тежките икономически и социални условия, от бедността и зависимостта на страната от европейския капитал, но също така и като следствие от проникването на революционни и радикални идеи от европейските страни.

Емануил Дадаоглу, търговец от Смирна, е може би един от първите влезли в

Микелис Ямвликос

досег с анархистките идеи по време на контактите си с италианските политически бежанци, пристигащи в Патра през 1849 година, спасявайки се от войната на двете Сицилии. Заедно с италианския анархист Амилкаре Киприани, основател на „Демократичния клуб“, двамата създават група и участват в революцията срещу крал Отон през 1862 година. Известно е, че двамата са построили барикада в района

на Капникарея. От 1864 до 1867 година Дадаоглу живее в района на Неапол, Италия и става член на Международната работническа асоциация, известна днес като Първия Интернационал. По това време Дадаоглу е последовател на идеите на Михаил Бакунин. Тогава се запознава с Мария Пантази, която практикува проституция и се превръща в негова дългогодишна спътница в живота. В края на 60-те години на 19 век, Дадаоглу се завръща в Гърция и през 1870 година умира. След неговата смърт Мария Пантази напуска Гърция и намира смъртта си заедно с хилядите гургу участници в Парижката комуна, покосени от роялистската гвардия.

Първата анархистка публикация в Гърция може да бъде открита във всекидневника „Светлина“, брой 334 от 3 септември 1861. Това е всъщност заглавната страница на вестника, а самият материал е озаглавен „Анархия“, част А, от анонимен автор. Всички вестници са конфискувани няколко часа след тяхната поява, следва жесток полицейски обиск, а собственикът на вестника

е принуден да заклеми материала, поради което част Б остава непубликувана.

Няколко други движения могат да бъдат открити в Гърция през това време, като това на Йонийските острови, свързано с имената на поета и учения Микелис Ямвликос (1844-1917) и Николаос (Никос) Конеманос (1832-1907). Ямвликос учи в Берн, Швейцария, където се запознава с Михаил Бакунин и Пьотр Кропоткин, а след това се завръща в Кефалония, откъдето е родом. Той успява да публикува няколко материала.

Конеманос, който живее на остров Корфу, е един от първите в Гърция, използвали термина „комунизъм“ и също така един от първите, започнали да говорят за правата на жените. През 1893 година той публикува книгата на италиански, озаглавена *Ladri ed omicidi* (Крадци и убийци). Наскоро гругарите от Гърция успяха да издадат подробна биография на Конеманос, която може да бъде намерена в броя на „Елефтериака кроника“ (Безвластническа хроника) от ноември 2006. •

(слегва)

ИЗ ПРОГРАМНИТЕ ДОКУМЕНТИ НА

Федерацията на анархистите от Гърция (ОАЕ)

Кои сме ние

Федерацията на анархистите от Гърция (ОАЕ) е политическа организация, основана на 24 август 2003. Първоначално е съставена от групи и отделни личности от градове и села в Западна Гърция, а после от цялата страна. Целта на Федерацията на анархистите от Гърция е организация на анархистите без местни и национални граници в Гърция, на Балканите и по целия свят.

Целта

Целта на тази организационна форма е пряка намеса в обществените и политическите събития с популяризиране на анархистките възгледи и участие в решаването на всички проблеми от гръцко и световно значение. Приоритет има разбирането на тези проблеми и пробуждането на обществото за съпротива срещу капитализма от страна на самото общество без партии и меси. Затова Федерацията на анархистите се занимава и с проблеми на екологията, икономиката, глобализираната търговия, бедността, трудовите отношения, общински и общностни проблеми, изкуствата, репресивните закони, национализма, расизма и др.

Средствата

Когато казваме „пряка намеса“, ние нямаме предвид изкуственото включване в институции, а чрез реалния ни обществен и професионален принос, чрез разпространяването на идеите на анархизма сред всички събрани и общуващи помежду си хора чрез изчерпателна и аргументирана критика на всички области на сегашната чудовищна конституционна и политическа система, от която страдаме всички.

Федерацията на анархистите е общото действие и координираната политика на анархистите за освобождението на обществото.

Критиката

Федерацията на анархистите от Гърция счита, че от смяната на режима (на военната хунта, бел. прев.) до днес анархисткото-антиавторитарно движение в Гърция се е изчерпало в своите действия сред по-широките обществени слоеве главно в две-три теми с предимно емоционален и романтичен характер (репресиите и държавния тероризъм, подкрепата за политическите затворници и арестанти). Тези действия в повечето случаи са стихийно организирани и същевременно де-

финират анархисткото-антиавторитарно движение като ограничено движение, което въпреки всеобхватната си критичност към политическите събития, се е изчерпало. Избраните от това движение организационни форми също са с малък мащаб, както по отношение на броя на членовете, така и по отношение на целите за социална намеса.

В какво вярваме

Ние във Федерацията на анархистите от Гърция вярваме, че анархисткото движение в Гърция трябва да престане да се занимава с решаването на вътрешните си противоречия, да преодолее незабавно този етап и да се обърне към всички граждани. Тъй като осъзнаваме, че всички сме част от обществото, трябва да се занимаваме активно с проблемите, които възбудват обществото. Затова сме избрали организационна рамка, която отговаря на това отношение. Съответно считаме, че анархисткото движение трябва да се преобразува в утвърдена антипарламентарна и непарламентарна сила, като извоюва значително място в централната политическа сцена. Затова трябва да се информираме, да градим тактики

и да публикуваме в национален мащаб своите виждания и позиции. Стихийните бунтове създават проблем за капитализма, който си остава просто проблем и в зависимост от неговата интензивност капитализмът рано или късно го абсорбира.

За какво се борим

Равноправие на хората, тяхното освобождение и самостоятелно съществуване със свободен избор, жив дух, критично мислене и отговорност.

Обществено, икономическо и политическо равенство на всички хора (независимо от тяхната възраст, пол или цвят...), чиято последица ще бъде краят на класите и дискриминацията между „физически нормални“ и „хора с отклонения“.

Свободата на творчеството, единствената истинска гаранция срещу хомогенизацията – уравниловката, каквато виждаме в маоистки Китай или свръхконсуматорската маса в нашите общества.

Справедливостта, която произтича от равенството и свободата. Тези три основни принципа са напълно несъвместими със съществуването на съдебни, политически и военно-репресивни институции. Една мно-

го по-справедлива обществена организация трябва да елиминира огромната част от престъпността, а с останалите „престъпления“ да се справи с превантивни действия и разбирателство.

Постоянно нейерархично образование, което ще осигури възможно най-пълното разгръщане на способностите на личността, а не нейното подчиняване на днешната производствена система. Условие за това е равният достъп – от самото раждане на човека – към средствата за лично развитие, тоест образованието и обучението по всички области на науката, производството и изкуствата.

Обществена организация, основана на свободно федериране и самоопределение на производителите и потребителите. Неелекторална и непарламентарна организация на комунистически (общностен) федеративен принцип: повече няма да се занимаваме с разрешения отгоре, а съгласуването на обществените дела ще се постига с избрани представители с изричен мандат и незабавно отзоваване. Икономика, насочена към задоволяване на нуждите, а не към печалба – потреблението трябва да води производството, а не обратно. •

НОВИНИ

Протести срещу матурите

Протести и шествия срещу матурите се провеждат в шест големи български града. Дванадесетокласниците официално внесоха жалба във Върховния административен съд за отмяната задължителните матури от 2008 година.

Предвидено е учениците от Пловдив да пътуват до най-близкия протест в Стара Загора, където сборният пункт е общината.

Дванадесетокласниците от Пазарджик участват на митинга в столицата. •

Цените на хранителните стоки продължават да се покачват

През ноември се запазва тенденцията за повишаване на цените на основните хранителни стоки, съобщават експерти от Държавната комисия по стоковите борси и тържища.

Най-голямо увеличение през този месец спрямо октомври се наблюдава при цената на брашното (11%), олиото (5,5%), лещата (6%) и фасула (5%).

Три процента е увеличението на цената на ориза.

По-ниски са цените през ноември спрямо предходния месец на билетата – с 2,6 на сто – и на кренвиршите – с 2 на сто. •

Плоският данък „удря“ 40% от работещите

Близко 40% от работещите в България ще усетят отрицателните последици от въвеждането на плоския данък догодина, изчисляват експерти на синдикатите.

По данни на Националния осигурителен институт, 1,2 млн. души у нас са заетите в реалния сектор с доходи под 450 лева месечно.

В бюджета за данъчното и обществено осигуряване за 2008 година са заложени приходи в размер на 2,2 млрд. лв. •

2 лева става водата в Шумен

С 12% се увеличава цената на водата в Шуменска област този месец съобщиха управителят на ВиК-гружеството инж. Светло-

РАВНОСМЕТКА ОТ УЧИТЕЛСКАТА СТАЧКА

За вождовете и учителите

Стачката на учителите приключи. Угасна след като почти два месеца цялата страна пламтеше в огъня на справедливото недоволство.

За разлика от другите, тази стачка беше готвена близо година, учителите бяха допитвани няколкократно от обединените синдикати да се стачкува ли въобще, кога да се стачкува и какви искания да бъдат поставени. Тази демократична процедура е прецедент за стачка от такъв мащаб у нас. Затова когато стачката започна, хората я приемаха като свое дело.

През цялото време на стачката правителството не се постарало да прикрие действителния си вид на грабител, който гледа на собствения си народ като на добитък за доене и клане, но не като на хора, чиито искания е длъжно да изпълнява. Започна с удари под кръста, пропаганда по медиите срещу стачниците, масови заплахи с уволнение срещу стачкуващи учители и скъсани уведомления за стачка, фалшиви данни за броя на стачкуващите и други действия, които се считат за крайно непочтени сред обикновени-

те хора, но са нещо нормално, когато трябва да се пази интереса на „избраните“. Стачката обаче се разрастваше, ден след ден, седмица след седмица, докато правителството се видя принудено да седне на „масата за преговори“, макар да нямаше намерение да преговаря. То седна на масата, но някакъв странен сърбеж по задните части непрекъснато го караше да става от стола си. Междувременно стачката не стихваше, споразумение нямаше, учителското съсловие ден след ден израстваше в творческо отношение и проявяваше все-повече извънстачна инициатива, печелеше популярност в обществото. Видя се, че учителите този път няма да клекнат така лесно. Направиха огромен национален митинг – София не беше виждала подобно нещо от протестите срещу предишното издание на правителство на БСП. Правителството предложи поетапно увеличение на три пъти по 20%. Въпреки че синдикатите се дърпаха, защото все пак исканията им бяха други, те направиха допитване до учителите за условията на правителството. Много учители

приеха, тъй като освен всичко друго, това щеше да бъде и най-голямото увеличение на заплати от най-новата ни история след стачно действие. Тогава обаче правителството се отдръпна и реши, че не може току-така да спази собственото си предложение и започна извъртания – то първите 20% няма да бъдат повишение, а допълнителни пари по Нова Година, то повишението няма да засяга целия училищен персонал, а само учителите. Тогава на учителите им писна. Презрението и цинизмът, който демонстрираха дружно управляващи, бизнес елит и „икономически експерти“ все повече поставяше нещата на лична, емоционална, човешка, а не на така желаната от лешоядите „макроикономическа“ основа. Започнаха блокирания на магистрали и кръстовища, нерегламентирани протести по улиците, преследвания на управляващите по предизборни кампании. Синдикатните лидери преговаряха, но вече нямаша контрол над действията на синдикалните членове. Обидени, лидерите заговориха дори за анархосиндикализъм, с което явно окончателно зак-

леймиха „редовата членска маса“. Агски тъпо, при положение, че 1 май е официален празник на КНСБ, а без анархосиндикализъм 1 май щеше да се падне на 38-ми в осмък. Много хора започнаха да си задават въпроси за корените на проблема, който изглеждаше нерешим, а всъщност имаше просто решение – извън рамките на „пазарното“ мислене, стига човек да има кураж да излезе там. За съжаление обаче, много хора нямаха този кураж. Поне повечето от журналистите нямаха куража да напишат отговорите. Така се създаде впечатлението, че общественото мнение, което у нас се представя от една ибрикчийска журналистическа гилдия, е настроено срещу учителите.

Междувременно „разумното предложение“ на правителството видя бял свят. В него се искаше учителите да приемат мизерно увеличение, което нямаше да покрие и изгубените заплати от близо двумесечната стачка. Наред с това се размаха за пореден път и тоягата на поредната „реформа“ в образованието, която да ги превърне в ратаи на учи-

» » » продължава на страница 5

КАПИТАЛИЗЪМ ЗА БАЛАМИ

„Безплатното“ образование

Безплатен обяд нямало, а има ли безплатно образование?

Няколко младежи (основно студенти) създадоха група, която да се бори за принципно нова постановка на образованието в България. Понеже основната част от тях са с комунистически разбирания, едно от основните им искания е това за безплатно образование. По-конкретно, те се борят за:

- безплатно и общодостъпно образование
- високи заплати и стипендии, и строг контрол на самите учащи върху парите, отпуснати за образование
- рязко повишаване на качеството на предлаганото от учебните заведения образование
- рязко подобряване на състоянието на материалната база, при която се осъществява процесът на обучение
- безплатни учебници и субсидии за храна за всички учащи се.

Не е трудно да се забележи, че в тези искания безплатното е много, а заплащането – високо. Забеляза го и един уважаван доцент в Университета, който го окачестви като „недоразумение“. С добре познатия аргумент, че „няма безплатен обяд“, тъй какво остава за безплатно образование.

Разбира се, науката ни учи, че всяко действие има противодействие, енергията в природата не се губи, а парите трябва да дойдат отнякъде. Не е нужно да си завършил университет, за да ти е ясно, че за да може някой да преподава, трябва да има кой да го издържа. Въпросът е кой трябва да издържа преподавателите? Само тези, които учат, или цялата общност?

В основата на горните искания лежи разбирането, че образованието и достъпът до знания е неотменно право на всеки член на обществото или в случая на всеки български гражданин. Без значение от неговото имуществено, административно или изобщо казано обществено положение, без значение от неговите изначално вродени заложи, всеки от нас би трябвало да има достъп до образование по същия начин, по който би имал всеки друг. Това е елементарен принцип на равнопоставяне, който би приел всеки човек, не разделящ хората на елит и боклуци.

След като така поставихме въпроса отговорът сам излиза наяве. Ако искаме да живеем в общество, което гарантира равни въз-

можности на членовете си, трябва да се подсигурим, че то дава равен достъп до образование. Тоест, дори за човек, който няма нищичко в джоба и дори нищичко в главата, възможността за придобиване на знания трябва да бъде до степенята, в която обществото може да си позволи. По-просто казано, образованието е нещо, което се плаща от всички, а не от онези, които го ползват. Иначе няма равнопоставеност.

Тук егосентризмът искача и започва да писка „Да ама така някой ще се изучи и ще взема повече пари, тъй аз ще съм му плащал образованието. Това ли е справедливото?“ На подобни дебелни разсъждения трябва да се отвръща с незабавно конфискуване на всички притежания, които не са лично изработени от умващия дебел като несправедливо придобити.

Но да оставим дебелите настрана и дори да оставим комунистическите мечти на младежите – не е страшно, че имат такива. Страшно би било обратното. Принципът не на безплатно – защото безплатни са само слънцето и въздухът – а на равнодостъпно образование е дори по-нужен в условията

на капитализма, ако той наистина е състезание на равни възможности при равни правила. Този принцип на капитализма – на конкурентността – очевидно противоречи на принципа „богат татко“, защото ... ами защото като кажеш „принц“, си представяш женствено бледо и носещо чорапогащи създание, а не свиреп завоевател на нови земи и пазари. Очевидно е, че старото богатство убива конкурентната стръв и именно това ще бастиса „духа на капитализма“ съвсем скоро, но това е друг въпрос.

По въпроса за образованието, ако всички хора имат еднакви възможности за образование, това би гарантирало по-честно състезание, тоест по-„свободен“ пазар. Така че държавата, ако иска да бъде истинска „минимална държава“, би трябвало да гарантира образованието както на Антонио от Лозенец, така и на Ачо от Люлин, без значение дали родителите им са безработни или сработни (т. е. с работници, които работят вместо тях).

Нямало обаче откъде да дойдат достатъчно пари. Това е също дебелно изказва-

» » » продължава на страница 5

НОВИНИ

зар Дамянов, цитиран от радио Шумен.

Досега доставянето на 1 кубик струваше 1,30 лв без ДДС, сега е 1,46 лв.

Към това число се прибавят и по 10 стотинки за канализация и 14 стотинки за пречистване, което означава, че от 1 декември шуменци ще плащат по 2,04 лева с данъка, уточни Дамянов.

Причината за по-високата цена на водата е увеличението на електроенергията, която оформя 50% от разходите на ВиК-гужеството в Шумен. •

Служители на БДЖ във Варна организираха мирен протест

Служители на БДЖ във Варна организираха мирен протест пред централния вход на ЖП гарата, предаде БНР.

Работниците в сектор „Движения“ настояват да им се върне категорията труд, която позволява по-ранното им пенсиониране, както и да им се изплатят дължимите увеличения на заплатите.

В специална подписка протестиращите заявиха, че не вярват на синдикатите, тъй като те не работят за техните интереси. •

Трети ден протестират зърнопроизводителите

Зърнопроизводители от Шуменско и Силистра протестират с искане за национални доплащания за земеделието.

Шуменското сдружение на зърнопроизводителите „Магара“ организира протестно шествие с леки автомобили и селскостопанска техника по улиците на Шумен.

Зърнопроизводители от три общини на Силистренска област – Силистра, Ситово и Тутракан – и днес участват в националните предупредителни протести, организирани от Асоциацията на българските зърнопроизводители.

Според областната организация на асоциацията в Силистренско, освен на Граничния контролно-пропускателен пункт в Силистра едновременно протестни действия с машини има по пътя от Силистра за Шумен, а зърнопроизводителите от Тутраканската и Ситовската общини протестират на два

ЕКОЛОГИЯ

Бизнес безумия в Рила

Прикриват незаконен строеж на ски писти със спасителни пътеки

Рила – пътеката от манастира до езерата: бързайте, докато концесионерите не са сложили винетки и на нея

На пресконференция в БТА коалиция от 17 природозащитни организации и юристи изнесе нови скандални факти за незаконния строеж на ски зона край Паничище и седемте езера в национален парк Рила.

20 декара са присвоени от територията на националния парк – 10 декара са отнети от пътя Паничище-Пионерска и други 10 в района на курорт Паничище.

Другото нарушение е, че ски курортът Паничище-Езерата-Кабул се строи. На зелено вече се продават ваканционните апартаменти, въпреки че още не са построени.

Строящите се там нови ски писти се прикриват като „противопожарни просеки“, което по документи прави строежа законен. Сравнението показва удиви-

телно съвпадение на изсечените горски „просеки“ с положението на пистите по план.

Схемата е една и съща и вече е приложена по Черноморието и Банско, твърдят природозащитниците. Според инж. Константин Дичев от коалицията заг тези строежи стоят офшорни фирми, които перат пари в България. Във връзка с фирмите се спряза името на Героги Велчев – брат на Милен Велчев.

Инженер Дичев посочи още, че миналата година министърът на отбраната е предал 300 декара на тези офшорни фирми.

Правителството защитава интересите на организираната престъпност, добави Дичев.

Показателно според него е това, че само преди месец

Станишев е направил първата копка на Супер Боровец.

Наскоро млади природозащитници блокираха пътя Паничище – хижа Пионерска.

По закон по този път не трябва да се движат МПС, така че блокадата на практика е защитавала закона.

В акцията е взела участие и журналистка от националното немско радио АРТ.

Заради блокадата не са могли да преминат камионите на строителите. Пристигат коли с мутри, които заплашват с убийство и нанасят лека телесна повреда на природозащитник.

Коалицията възнамерява да сезира прокуратурата, а се очаква случаят да бъде коментирани и по немското радио, тъй като тяхната журналистика е била сред заплашваните с убийство. •

По материали от Интернет

ЕКОЛОГИЯ

Боклуците пак в Суходол

Вече години наред управляващите си изграят със здравето и човешките права на хората от Суходол. Лъжите следваха една след друга, но властниците явно се имат за дотолкова изначално непогрешими и справедливи, че няма нужда да изпълняват собствените си обещания. Отваряне на сметицето беше един от петте варианта за решаване на проблемите с депонирането на софийския боклук след изтичане на договорите със сметицата в Пловдив и Карлово. Той беше и най-силно лансиран в общината като единствено подходящо сметище, което все още има капацитет за депониране на боклука.

Депото в Суходол беше закрито през октомври 2005 г. след серия от протести на местните жители. Оттогава столицата е във „временно решение“ – балиране заради липсата на постоянно сметище или завод за преработка на отпадъци. В момента балите със софийския боклук се извозват в Цаланица, Пловдивско и Карлово. Процедурата по балирането също беше посрещната с протести и понесе много критики от страна на различни експерти и жители на София.

Веднага след затварянето на депото в Суходол ек-

7 юли 2005: анархисти от ФАБ на блокадата пред суходолското сметище

сперти от общината и екоминистерството обявиха, че в него има място да се депонират отпадъци още две години, защото почистващите фирми „Волф“, ДИТЦ и „Чистота - София“ са надписвали реалните количества извозвана смет.

„Изненадани сме, че не се зачитат законите в страната и в Европа“, заяви за БГНЕС Венцислав Божилов, председател на Сдружението „Защита на здравето на хората и околната среда“ по повод решението на МС. Ние пък сме изненадани, че някой още се изненадва, но кара да върви. Той допълни, че отварянето на депото е незаконно и поясни, че липсва оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС). Суходол няма как да поеме повече боклук, тъй като вече са депонирани 560 000 тона повече, отколкото е капацитетът на

депото според документите на самата община, подчерта Божилов.

Всичко това са приказки и преливания от пусто в празно, прикриващи страха да се загаде най-логичният въпрос: кой е виновен и как е наказан за това? Защото ако здравето на суходолци не се измерва с цифри и таблици, съвсем измеримо е каква извънредна цена София днес плаща под формата на луду пари за балиране, извозване, депониране и прочее – не поради някакво природно бедствие или авария, а чисто и просто, защото някой тулуп от общината си е затварял очите години наред пред проблема и така е нанесъл огромни щети на софийския данъкоплатец. Нито наказани, още по-малко осъдени обаче за това има – нито кметове, нито общински „експерти“, а таксата за новите щуротии отново ще излезе от джоба на веднъж ограбения софиянец, за да влезе отново в джоба на муфтаджиите. Пред милионите, които „изграят“ в далаверата с боклука, горките изтравени от миязмата обикновени граждани нямат никакъв шанс. В защита на корупцията държавата ще изкара не само 1500 ченгета като през 2005, но и още толкоз танка, ако трябва. •

НОВИНИ

разклона по пътя от Силистра за Русе.

Производителите протестират срещу приетия на първо четене бюджет, в който не са предвидени национални доплащания към директните плащания на декар от ЕС в размер на 147 млн. лв. за 28 млн. дека обработваема земеделска земя.

Вчера на протест излязоха земеделци от Пловдивско, Добричко и Силистренско. •

Трима загинаха в мина „Джурково“

Трима миньори са загинали и двама са били обгазени в мина „Джурково“, община Лъки, Пловдивско. Инцидентът е станал през нощта на 29 ноември. Предполага се, че причината е взрив, станал през нощта и че остатъчните газове са от предишно взривяване в този участък на рудника.

Загинали са Иван Милев Кежайов, 48 г., миньор-бригадир от Златоград, семеен с 12-годишна дъщеря, и Владимир Иванов Баткаджов, 45 г., от Златоград, семеен, с две деца и Димитър Петков Костадинов, 52 г., от Тополово, Асеновградско, семеен с три деца.

Двамата обгазени и откарани в реанимацията на спешния център в града вече са изписани.

Предположенията са, че рудничната атмосфера на това работно място не е годна за дишане и това е довело до смъртта на миньорите. При извършените по време на спасителната операция измервания не е установено наличие на токсични газове. Няма други обгазени миньори. •

40 000 остават без социални помощи от 2008 г.

Около 40 000 души ще отпадат от системата за социално подпомагане в страната. На 27 000 от тях е осигурена работа по програмата на Агенцията по заетостта и социалното министерство.

Останалите 13 000 са предупредени с писма за спирането на социалните помощи и за условията в новото законодателство. Препоръчано им е да се обърнат към Бюрата по труда за работа или за възможности за квалификация.

НОВИНИ

1496 безработни ще отпадат от системата на социално подпомагане в Пловдивски регион. 72 души в Пловдив са отказали без причина възможностите за професионална реализация, които предлагат бюрата по труда.

Предвижда се имената на всички социално слаби, които получават помощ от държавата, но отказват работа, да бъдат обявени в публичното пространство, заяви министърът на труда Емилия Масларова.

Министерството и подчинените му структури ще започне проверки и на мними безработни, тъй като има сериозно количество установени нарушения.

До този момент законодателството в такива случаи предвижда само санкция за работодателя, но не и за този, който се възползва, допълни още министърът.

Саркози разкритикува младежите

Френският президент Никол Саркози втвърди тона си към младежите, участващи в размириците в Парижкото предградие Виле льо Бел. Той заяви, че безредиците не са продукт на социални проблеми, а „хулигански“ прояви.

„Това, което се случва във Виле льо Бел, изобщо не може да се определи като социална криза. Става дума за хулиганщина“, изтъкна Саркози.

Групи младежи вилнях в неделя и в понеделник в Парижкото предградие Виле льо Бел, след като двама тийнейджъри бяха убити при сблъсък на мотоциклета им с полицейска кола.

Саркози призна, че „ситуацията в бедните предградия е важен въпрос в страната“, но че отхвърля „всякакви обяснения, които искат да открият във всеки престъпник жертва на обществото, във всеки бунт – социален проблем“, посочи той в реч пред 2000 полицаи в парижкия квартал „Дефанс“. Ако бунтът не е социален проблем, интересно какво тогава е.

Близо 1000 полицаи от силите за борба с безредиците бяха разположени във Виле льо Бел, за да предотвратят нови изблици на насилие. Над 130 полицейски служители пострадаха при двете нощи на размириците, припомня ДПА.

РАВНОСМЕТКА ОТ УЧИТЕЛСКАТА СТАЧКА

За вождовете и учителите

» » » продължава от страница 3

лищния директор, които могат да бъдат разкарани във всеки момент. По някаква странна случайност непоткупните преговарящи решиха да подложат това на гласуване точно в нощта преди изборите, а Сергей Станишев, който от ранното си детство труд се труди от сутрин чак до късна вечер като истински социалистически водач, за втори път обяви, че учителите в понеделник ще бъдат на работа. Явно и той, милият, се гразни много, че някой в собствена държава не иска да работи за единия хляб.

Случи се обаче точно това, което трябваше да се случи в едно общество от осъзнати стачници – предложена капитулация беше отхвърлена масово и стачката продължи. Правителството реши да води война на изтощение – гладна мечка хоро не играе, пък властта я пази полицията – тя не стачкува. Синдикалните лидери Христов и Тренчев сериозно се стъписаха. Те не са свикнали да приемат споразумения, които да бъдат демократично отхвърлени от мнозинството. Казаха в

прав текст, че тази работа не е за тях и вдигнаха ръце от непослушните стачници. Вторите след тях в йерархията уж се опитаха да преговарят, само че нямаше с кого – правителството си стоеше във въздушните си замъци и си хапваше пасти. След ново допитване до стачните комитети стачката беше прекратена без постигнато споразумение. Остана поредната „готовност“ за нова стачка. Но явно учителите за момента нямат по-добро оръжие, така че решиха да прекратят битката. Правителствените глашатаи подвикваха милозливо „18%, 18% от ноември“ и пресмятаха спестеното покрай стачката и в чий джоб може да потъне то.

Нас обаче техните стъкмистики не ни интересуват. Имаме да правим други изводи – за неща, които няма да отбележат във вестниците, нито да излъчат по телевизията:

Държавата не е наша, не ѝ пука за нас, нито се страхува от нас – досега изглеждаше хипотетично възможно, че ако събереш сто хиляди души и издържиш няколко седмици, би трябвало

да победиш. Оказа се, че не е така. Правителството излезе с логиката на дебел работодател пред гладни работници – или на всички по равно колкото да не умрат от глад или ако един се наеде, друг ще мре. Които не е доволен – да си ходи! Няма място за отговорности към гражданите, за грижа за образованието, за социални съображения и прочие глезотии.

Това означава, че демократичната куртоазия е мъртва и вони. Това означава готук с илюзиите за „нашата държава“. Това означава война и то война не между левите и десните на изборите, а война между тези, които живеят, за да експлоатират и другите, които живеят, за да бъдат експлоатирани. Техните експерти казват „трябват кръв пот и сълзи“, за да се наредим сред богатите. Само че потта и сълзите няма да бъдат техни или на експертите им, а от нас, дето никои не ни пита какво трябва и какво не. Богатите отдавна са в тяхната си Европа и там никога няма да има място за нас.

Демокрацията е вестникарска измишльотина. 70% от хората подкрепяли учи-

телите, обаче това не промени нищо! Важното беше на изборите оцвете да гласуват епохалния въпрос дали чобанинът да ги стриже отляво и да ги дои отдясно, или обратното. Дано са изблеяли доволно. За хората това е фарс, щом като 75 000 учители пред парламента не успяха да си вземат от джобовете на избраниците и стотинка от онава, което те и техните ученици са наляли там. Гротескно стоеше по пътя на трибуна на националния протест на учителите и учителката, която размахваше богородичка. Само че бог в кошара не вкарва – сами се набутваме там. Бас държа, че мнозина си припомниха в този миг нещо, което са карали школарчетата да зурят: „Аз не вярвам, че калугер ще спаси раята...“

Не бяха малко хората, които заявяваха нуждата от по-радикални действия, ако трябва и против закона, който брани само властта. Това е най-голямата, ако не и единствената печалба от стачката – осъзнаването, че ако ще е кръв, пот и сълзи, по-добре да са в бой с наглеците, а не на тяхната нива.

Златко и Сауо

КАПИТАЛИЗЪМ ЗА БАЛАМИ

„Безплатното“ образование

Безплатен обяд няма, а има ли безплатно образование?

» » » продължава от страница 3

не, защото парите се печатат в монетния двор и можеш да си напечаташ колкото си искаш. Въпросът не е в парите: за да се осигури добро образование, трябва да се строят и поддържат сгради, игрища, да се прокарват жици, тръби, да се хранят и обличат преподавателите, да се разнасят бюра, машини, книги – или ще излезе, че образованието има нужда от много „необразован“ труд. Ако парите изчезнат, ще остане само работа за вършене и нещата ще си дойдат на място.

Дори ако действително образованието е свободно и бройките за студенти не са ограничени – наистина ли всеки ще се затърчи да стане студент? Наистина ли държавата не би могла да понесе това бреме? Дори в днешните условия на „свободен пазар“? Едната възможна причина да се нахвърлят хората на образованието е отприщването на някаква сподавена любов към знанието, при което, като си спомням каква щура радост беше ставането сутрин за училище, направо ме напушва смях. Другата възможна причина е желанието за по-

високи доходи, но пък те са високи, защото квалифицираните кадри са малко. Ако всички таксиметрови шофьори станат космонавти, космонавтите ще станат таксиметрови шофьори, споделят от синдиката на космонавтите към КНСБ.

За анархиста е ясно – всичко, което може да бъде достъпно, трябва да бъде достъпно за всички, а за да стане така, трябва времето да отива за работа, а не за умване.

За анархиста е просто и ясно. Проблемът е при онези клетки чада на майката природа, които още не са прегърнали анархизма, и се мъчат да сметнат на хлядото половината с джобен компютър в ръка и ръчен компютър в джоба. Да припомним задачата: в капитализма, за да има повече блага, трябва да има повече конкуренция. За да има повече конкуренция, трябва да има повече участници. За да има повече участници, трябва пътят до „старта“ (завършването на учението) да е еднакъв за всички, независимо кой колко ще бърза по него – тоест равнодостъпност на старта, тоест учението. Пак, говорим на хората, които не са анар-

хисти, но и не делят хората на „елит“ и „шкарто“ – тия са ясни, с тях се говори другояче. На този етап от задачата става страшно, защото клетката неанархична мисъл се хаква челно в коронния въпрос: колко да струва и кой да плаща, за да бъде равнодостъпно? Очевидно е, че ако един татко печели един милион на година и образованието на едничкото му машинописано му излезе хиляда лева, той е по-равен от колкото една мама, която се блъска за триста на месец и образованието на трите ѝ изтърсачета, които гледа сам-самичка, излиза три хиляди на година. Значи сигурно богатият татко трябва да плаща повече от бедната мама, но колко повече? Тук естествено идва умната държава и предлага всичко да изчисли и обложи подоговащо – член 13, алинея хиляда и осма, ДДС, акциз, винетки, социално, здравно, пенсионо, задължително, доброволно, допълнително, данък смет, данък сгради, данък куче, данък хамстер, задачата решена, обаче две минус – пари пак няма. Богатият татко си е купил собствено училище на детенцето и го е отчел като разход – държавата получава среден пръст под

формата на данък, защото таткото е купил освен училище на малкия и катедра по данъчно счетоводство на себе си. Проблемът на таткото е решен, но проблемът на бедната мама става два пъти по-тежък. Държавата щяла с данъците, с които е обложила богатия татко, като си приспадне корупцията, да ѝ увеличи заплатата, за да може по-лесно да си плаща платеното държавно образование, но сега няма откъде (не за корупцията) и тя трябва да спре едното дете от училище, за да ядат другите две.

Така е, държавната система на образованието смърди. Смърди именно защото е в ръцете на държавата, а ръцете на държавата са винаги заврени отзад, когато не са заврени в джоба ти. И докато държавата се занимава с обществените неща, така ще е. Частните, както видяхме, си намират чалъма. Колкото по-скоро разкараме държавата, толкова по-бързо ще имаме и образование, и здравеопазване. Друго решение за нас няма: нито ще завладеем половината свят, нито ще намерим сто милиарда барела нефт под Каспичан.

Златко и Сауо

НОВИНИ

Засилват се протестите срещу Чавес

Хиляди протестират срещу реформите на президента Чавес във Венецуела, предаде АФП.

Промените в конституцията са класически вариант на управление тип „добрия цар“ – добрият цар е цар, защото е добър. Чавес ясно заяви амбициите си да управлява до 95-годишна възраст и парламентът ще му гласува точно това: многократно избирани на президента, разширяване на правомощията му да управлява директно централната банка и валутните резерви, както и възможност държавата да национализира частна собственост без предупреждение. Наред със социалните обещания за намаляване на работния ден и създаване на богат пенсионен фонд, в референдума ще бъде пробутана и добавка за това правителството да може да задържа хора без конкретно обвинение в извънредни ситуации.

Австралия изтегля над 500 войници от Ирак

Австралия ще изтегли 550 военноразпорядители от Ирак до средата на 2008 година, заяви новият австралийски премиер Кевин Руд.

Агенция Ройтерс припомня, че Австралия поддържа около 1 500 военноразпорядители в Ирак, но Руд спечели изборите с обещание да изтегли военните, разположени на фронтната линия. •

НАТО засили присъствието си в Северно Косово

НАТО засили присъствието си в Северно Косово във връзка с края на преките преговори за окончателния статут на провинцията.

Командващият на КФОР Гзавие Бу го Марнак потвърди, че 90 американски военноразпорядители са били изпратени в базата, разположена най-близо до същинска Сърбия, където са разположени постоянно 2800 миротворци.

В сряда Германия обяви, че ще изпрати допълнително 500 войници в Косово с цел предотвратяване на евентуални вълнения след като косовските албанци обявят своята независимост идния месец. Ве-

ЕВРОКРАЦИЯ

Словения изтрезнява

Образът на Словения като страна-пример за перфектно развиваща се капиталистическа икономика започва да рухва и да се оголва истинското лице на неолибералното ограбване. Словения наистина беше пример за развитата страна – не само най-развитата в бивша Югославия, но и в цяла Югоизточна Европа. Само че най-добрият период за страната беше от обявяването на независимостта през 1991 година до влизането ѝ в ЕС през май 2004 г. За разлика от други източноевропейски и балкански страни, задушавачата прегръдка на титовисткия федерал-централизъм спъваше развитието на този сравнително малък народ, а след независимостта нямаше шокова терапия, бърз приватизационен грабеж и други неолиберални „реформи“, просто защото словенците нямаша нужда от такива. Те имаха нужда единствено от глътка свеж въздух, извън титовската прегръдка. Прегръдката обаче беше бързо върната от новите бюрокрасти-централизатори от ЕС. Когато на 1 януари 2007 година страната прие и еврото, нещата съвсем си дойдоха на „мяс-

тото“. Обедняването стана тотално – и без това високите цени скочиха неимоверно, докато заплатите останаха същите. Междувременно, под вещото ръководство на бюрокрастите от ЕС гост-фабрики бяха приватизирани, а хиляди работници – изхвърлени на улицата.

Работническото недоволство не е от вчера. От вчера обаче то се организира и на 17 ноември бяха проведени редица протести срещу политиката на гясното правителство на Янез Янса. Най-големият от тях беше в столицата Любляна. Протестът събра около 30 000 протестиращи от цялата страна, което за двумилонна Словения е сериозна цифра. Самите протести бяха оглавени от официалните синдикати. Словенският анархосиндикат „Съюз на самоорганизираните работници“ е все още твърде малоброен, за да се заеме с организирането на истински голяма стачка или протест. Студентите, организирани в „Автономна трибуна“ във философския факултет на Люблянския университет подкрепиха масово работническите протести в отделен блок и на свой ред про-

тестираха срещу плановете за приватизация и нарушаване на автономията на словенските университети. Припомняме, че от 21 май философският факултет в Любляна е в окупация. Протестът протича мирно, но решително. Работниците от различни предприятия заявяват, че това са само предупредителни действия и че ако ситуацията със заплатите и броят на безработните, които също се включват в протеста, остане непроменена, ще обявят обща колективна стачка в началото на януари 2008, когато започва и словенското председателство на Европейския съюз.

Словенските официални медиуми отразяват протеста сравнително добре, като пропускат единствено участието на автономния студентски блок – може би съюзът между работници и студенти напомня на тези, на които трябва, кошмара на Франция от 1968 и затова медиите скриват част от събитията. Цялостно протестът в Любляна на 17 ноември е отразен единствено от политическата редакция на независимото радио „Студент“. •

NO PASARAN

Отпор срещу нацисти в Прага

Стотици десни екстремисти и неонацисти опитаха да преминат през историческия еврейски квартал в Прага. Митингът, който бе планиран по повод годишнината от Кристалната нощ, бе осуетен от контрадемонстрации.

Полицейското присъствие в историческия квартал беше безпрецедентно. Кметът на чешката столица Павел Бем изглеждаше спокоен и видимо доволен.

В различни точки на чешката столица се стигна до сблъсъци между анархистите и полицията, при които имаше ранени. Преди това имаше схватки между анархисти и отделни банди скинхедс по няколко улици в центъра на Прага, при което също имаше десетки ранени. Неонацистките групи включваха попълнения от Словакия и Германия, пристигнали специално за протестията.

Още в следобедните часове бяха задържани две групи неонацисти, тръгнаха към центъра на града въоръжени

с палки и бутилки с бензин. На границата бяха засечени три автобуса с екстремисти от Германия.

Официалното мото на неонацисткото шествие беше протест срещу чешкото военно присъствие в Ирак. В действителност обаче то бе планирано по повод годишнината от Кристалната нощ – масовият погром срещу евреите в Германия, организиран от нацистите през нощта на 9 срещу 10 ноември 1938 година.

Неонацисткия митинг в Прага беше забранен от властите, но организаторът на шествието Движение на младите националисти демократи отпрати в Интернет призив да не се съобразяват със забраната.

Вместо с неонацисти обаче центърът на Прага беше изпълнен с мирни контрадемонстранти, повечето от които в знак на солидарност бяха заболи на грехите си зvezдата на Давид. Една от тях е 17-годишната Вера Свободова.

„Да бъде тук е мое морално и гражданско задължение. Ние сме против неонацистите и не се страхуваме от тях. Дори да се стигне до сблъсъци, ще продължим да бъдем на страната на евреите“.

Чешкият консерватор Томас Тьонфер окачестви контрадемонстрациите в Пра-

га като доказателство за солидарността на чехите с евреите, а и като доказателство за зрелостта на чешкото общество, което ясно съзнава, че Германия 1938 не бива да се повтаря.

В демонстрациите срещу нацисткия митинг в Прага се включиха и множество представители на чешката политическа сцена. В тях обаче умислено не участва един от най-отявлените противници на неонацисткото движение чешкият външен министър Карел Шварценберг. Преди проявите Шварценберг заяви, че на неонацистите не бива да се отделя прекалено много внимание, защото те искат именно това – да се пише и говори за тях. •

Ингимедия

НОВИНИ

ликобритания също изрази готовност да изпрати още части.

Междувременно министърът на отбраната Драган Шутановац изключи военна намеса в Косово, ако бъде обявена независимост. Той отбеляза още, че досега сътрудничеството между Сърбия и КФОР е било отлично. „Международните мироподдържащи сили не са вражески организации“, категоричен е той. •

Турция започна операция в Северен Ирак

Турското правителство даде мандат на армията за провеждане на операция срещу кюрдските бунтовници в Северен Ирак.

Това съобщи премиерът Реджеп Таип Ердоган, предават телевизионните канали в страната. Решението е взето на заседание на правителството на 28 ноември.

„С одобрението на президента турската армия получи правото да извърши трансгранична операция“, заяви Ердоган.

Въпреки протестите на САЩ, Турция многократно заявява, че ще предприеме военна операция срещу PKK и базите на сепаратистката организация, разположени в северните части на Ирак в близост до границата с Турция. В крайна сметка Джордж Буш обеща подкрепя на Турция в борбата ѝ срещу сепаратистите.

Кюрдската работническа партия е образувана през 1978 година и от тогава се бори за кюрдска автономия в югоизточните провинции на Турция.

PKK се смята за отговорна за смъртта на над 40 000 души и е призната за терористична организация. Нейният лидер Абдула Йоджалан излежава доживотна присъда в затвор на остров Имрало в Мраморно море.

В средата на октомври турският парламент предостави на правителството мандат за широкомасщабна трансгранична операция в Северен Ирак.

Още преди да получи този мандат военните съсредоточиха 100 000-на турска армия по границата и нееднократно провеждаха кратки операции около границата. От два месеца в този регион са въведени извънредни мерки за придвижване. •

Турската държава и кюрдите

В последно време Турция се мобилизира за мащабни акции на чужда територия срещу бунтовната организация Кюрдска Работническа Партия (ПКК). 100 000 военни са мобилизирани за нахлуване в базите на бутновниците, които се намират в северната част на Ирак. Макар да е създадена за борба на територията на Турция, ПКК се ползва със силна подкрепа от кюрдите в Ирак. По данни на турските власти около 3000 бойци на ПКК в момента се намират в Ирак.

Турската република в началото обявява границите си като „национален договор, включващ районите, в които живеят турското и кюрдското мнозинство“. В събралото се в Анкара първо Велико народно събрание има около 70 кюрдски народни представители, към които официално се обръщат като към „кюрдски представители“. Турският представител в Лозана Исмет паша заявява, че „кюрдите заедно с турците са основните елементи на Турската република, кюрдите на са малцинство, те са нация и анкарското правителство е колкото турско, толкова и кюрдско“. След подписването на Ло-

Лондон: демонстрация на симпатизанти на ПКК

занския договор обаче политиката на Анкара бързо се променя. Кюрдите не са признати за народност. Заедно с кюрдската култура и език са забранени и имената Кюрдистан и кюрдски. Упоменаването на кюрдите и критиката на терора срещу тях се считат за тежки престъпления и строго се наказват. От 30-те години на миналия век, турската държава непрекъснато воюва в Кюрдистан. От 1979 г. и до сега Турция управлява Кюрдистан с военно положение и война срещу собственото си население.

Правителството на Ердоган прокара голям пакет от реформи, ограничаващи правата на близо 20-те етнически малцинства, живеещи в

границите на Република Турция. Кюрдите настояват за конституционна гаранция, която да защитава останалите езици и култури освен тези на турския етнос.

По своето желание да унищожат кюрдския сепаратизъм Ирак и Иран (две от останалите три страни, в които има голямо кюрдско население) не отстъпват на Турция. Това беше и едно от обвиненията, заради които Садам беше обесен от „демократичната“ власт на Ирак. Той също се бореше с тероризма, когато избиваше кюрдите, но тогава играеше в „добрия“ отбор, а ние бяхме в „лошия“. Навремето, когато нашите управляващи стояха на една маса с подкрепящото ПКК съвет-

ско правителство, в нашата държава се сменяха имена, взривяваха гари и изселваха турци.

Сега положението е по-сложно. Днес кюрдите в Ирак са може би единствените жители на страната, чиято свобода нарасна след агресията на САЩ и често се сочи като една от благините, донесени от отвъддокеанските „освободители“. В иракската част на Кюрдистан има Макдоналдс. Районът е най-мирен в сравнение с околните райони, а в сравнение с досегашна си страдалческа история е направо процъфтяващ. Кюрдите там управляват вътрешните си дела без намесата на централна власт. От това се възползват борците за

национално освобождение, които подкрепят частите на ПКК в неравностойната борба с турската армия. Няма съмнение, че ако американската окупационна армия обещае да не се меси, турското правителство ще проведе в тези територии геноцид, подобен на провеждания от десетилетия в Турция, но много по-бърз и смъртоносен. За своя геноцид срещу кюрдите турското правителство дълги години беше най-големият получател на военна помощ от Вашингтон.

В случая ПКК (марксистическа партия с изявен лидер и терористични похвати) се ползва за чучело по същия начин, по който се ползваше Садам. Американската армия нахлу в Ирак със стохилядна армия, за да ликвидира един единствен човек. „Косвените“ жертви покрай Садам наброяват вече стотици хиляди хора, нямащи нищо общо с диктатора и неговата свита. Подобен е подходът на Анкара – само омразата към „чуждите“ крепи сегашната абсурдна турска власт и това е единствената причина за поредните ѝ борби с „тероризма“.

Златко Костадинов

17 НОЕМВРИ

Нови стълкновения в Гърция

16-17 ноември: на много места в гръцки градове са опънати транспаранти за солидарност със затворените анархисти

Традиционните събития на 17 ноември завършват с яростни стълкновения между демонстранти и полиция. На ежегодните държавни манифестации, отбелязващи 34 години от бунта срещу военната хунта с окупацията на Политехническият университет и въоръженото нахлуване на армията и полицията в университета, при която загиват десетки студенти, а мнозина са изтезавани време на арестите, по традиция се отговаря с контрапротести на студенти и леви групи. Тази година са хвърляни камъни и са изрисувани стените на Върховния държавен съд, витрините на банки и магазини за луксозни стоки са счупени. Сблъсъци има и между протестиращи и цивилни ченгета, както и между протестиращи и млади членове на бившата управляваща партия ПАСОК.

По време на шествието на 17 ноември миналата година, членове на младежката секция на ПАСОК плащат на група хулигани да бият анархисти и други леви демонстранти, за да предпазят своя собствен блок от атака. На тазгодишния 17 ноември повече от 20 000 протестирали по улиците на Атина, докато в същото време полицията мобилизира около 8 000 полицаи. Протестната демонстрация традиционно започва от Атинската политехника с възгласи „Политехниката живее!“ и завършва пред американското посолство. САЩ оказват пряка подкрепа на гръцката военна хунта, управлявала от 1967 до 1974 г. Група пакистански имигранти се включват в шествието с възгласи против военния режим на диктатора ген. Первез Мушараф.

Голям протест има и във втория по големина гръцки град Солун. В 4:30 сутринта на 17 ноември, неизвестна група поставя бомби до две полицейски коли, един бус и пред офиса на местната общинска полиция. По-късно се появява комюнике в Индимедия Атина, приписващо акцията на „малка група хора, с психически проблеми, които изпитват влечение към незаконни действия, рушащи обществена и частна соб-

ственост“ – това е дефиниция, използвана от В. Флоридис, държавен прокурор, за да обяви, че полицията ще бъде упълномощена да извършва арести в университетите, за да открие войнствено настроените студенти. Междувременно групата, поела отговорност за взривовете, съобщава, че те са в знак на солидарност към затворените и очакващи процес Мариос Цорапас и Хрисостомос Конторевитакис, както и към анархистката Христина Тонигу, която също е в затвора и очаква процес. Групата настоява за „свобода за всички задържани затворници на демократията“.

През деня Антиавторитарно движение организира протест срещу камерите за наблюдение, в който взимат участие около 500 души. Следва кратко спречкване с полицията пред полицейски участък, провокирано от местен наркоман, който полицията арестува, а хората от блока не успяват да спасят поради сълзотворния газ, пуснат от ченгетата.

По-късно през деня група студенти от Солунската политехника, наричащи себе си „Автономна инициатива на солунските студенти“, в която влизат много студенти от Антиавторитар-

но движение, както и други анархисти, счупват камерата за наблюдение в Аристотеловия университет и я поставят пред паметника на загиналите през 1973 година студенти, където по-късно през деня различните „официални“ партии поднасят цветя по време на официалните чествания. Това събитие е широко отразено в медиите и символичната акция на студентите има голям успех. В своето комюнике „Автономните студенти“ подчертават, че „наше време не е за цветя“, но „хората в обществото сънуват още 1973 година и 17 ноември остава все още сън“. В своето комюнике те подчертават още, че техният акт е срещу „всемооществото на Държавата и Капитала“ и ще продължат борбата „в традициите на радикалната мисъл и прякото действие“.

По време на шествието пощенският клон на улица „Етникис Аминис“ е счупен. Някои от протестиращите атакуват и полицейския участък на площад „Аристотел“ с прътове и камъни.

В Ираклион на остров Крит по време на традиционното шествие са атакувани с камъни, пръчки и спрей различни офиси на банки и камери за наблюдение по улиците.

ГЛАСОВЕ

Чомски: САЩ и Балканите

Световноизвестният учен Ноам Чомски заяви, че правителството на САЩ води реакционна политика, а Джордж Буш е най-лошият президент в историята на страната.

„Западна Европа е сравнима с Щатите във всяко отношение, освен във военно, и дори превъзхожда Америка в много отношения – икономика, социална система, образование и здравеопазване. Затова САЩ не искат Западна Европа да се развива като независима сила и това е пряко свързано с България и членството ѝ в ЕС и НАТО“, заяви Ноам Чомски, цитиран от БНР.

Според професора, „добротото решение за Косово ще бъде това, което беше предложено от един сръбски лидер – Косово да се раздели на двете си части сръбска и албанска, като стане част от една голяма балканска федерация“. Според него Косово ще придобие независимост, непризната от Сърбия, но призната от Европа, което ще доведе до интеграция на Косово в Албания. Чомски отбелязва също, че управляваното от НАТО и чужди сили Косово в момента се намира в катастрофално положение по отношение на икономическото развитие и нивото на претъпността.

Казусът Трайчо Костов

Така нареченото **разобличаване** на Трайчо Костов („трайчоковата банда“, „трайчоковото змийско гнездо“) автоматично води до неговото популистко популяризиране сред онези българи, които имат анонимно опозиционно отношение към болшевишкия режим. Това личи от категоричния текст на многобройните позиви, нелегално разпространявани из страната през месеците от април до ноември 1949 г.:

„Долу маската на лъжекомунистите под водачеството на Димитров. Да живее истинският комунистически водач, защитник на народа – Трайчо Костов“, **„Долу руският агент Георги Димитров! Да живее Трайчо Костов!“**, **„Честни българи, сплотявайте се около Трайчо Костов“**, **„Всеки глас, гаден за Трайчо Костов, е тържество за българския отруден народ“**, **„Долу цар Георги! Да живее борецът Трайчо Костов – достоен защитник на многострадальния български народ!“** (Държавен архив – София, ф. 1-Б оп. 6, а. е. 2, л. 26-28. Оригинал – машинопис). **„Да живее защитникът на правдите на българския народ – Трайчо Костов!“**, **„Вън узурпатора и диктатора Георги Димитров – агент на Москва!“**, **„Долу ОФ, вън БКП! Не щем руска зависимост, искаме Трайчо Костов!“** и т. н. и т. н. (ЦДА, ф. 1-Б, оп. 5, а. е. 38, л. 38-39. Оригинал – машинопис).

Блажени наивници, самоповярвали си, че болшевикият Трайчо Костов, който поради кекавото здравословно състояние на Георги Димитров де факто ръководи БРП(к) през периода 9 септември 1944 г. – 25 декември 1948 г. и педантично провежда планомерното физическо ликвидироване на българската опозиция и безпощадния сталински терор в България, изведнъж – кой знае как! – се е превърнал в знаме на антиболшевишката кауза! Същевременно и до ден днешен сред интелектуалния елит на БСП и приобщените към нея социалдемократически формации преобладава мнението за някакъв самодееен хуманнодемократичен облик на Трайчо Костов. За подобни илюзорни нагласи съдейства не само тъй наречената реабилитация на Трайчо Костов

през 1956 г., но и системните хвалебствия, с които го кичат червенгалести историци десетилетия след преживявания от живковата пропаганда баснословен Априлски пленум. За член-кореспондента, професора и доктора Мито Исусов, анатемосаният от собствените си другари Трайчо Костов е почти титан, ярък герой, озаряващ с мисълта и делото си историческата епоха, през която е живял! (Трайчо Костов, *публицистика, кореспонденция, спомени за него. Партиздат, София, 1987 г.*). Казусът Трайчо Костов според него възниква в „Изложение до членовете на Политбюро на ЦК на БКП“ от 01.02.1949 г., поради неговата „груба политическа грешка“ по някои въпроси на външната търговия със Съветския съюз – грешка, която „безспорно носи известен националистичен отенък“. За тази грешка обаче „вождът на прогресивното човечество“ Сталин му заявява: „Добре, щом като съзнавате грешката си, нека забравим за това!“

Казусът

В горещитираното свое „Изложение“ изявеният български парткомдеятел посочва между другото: „В едно от последните заседания на Политбюро, гр. Димитров изтъкна като грешка на Политбюро факта, че, желаейки да се облекчи, то е предало разрешаването на стопански и финансови въпроси на мене, в резултат на което главната част от тия въпроси се разрешавала лично от мен и от моя апарат. Др. Димитров изтъкна също така, че положението, което съм заел по време на неговите боледувания и отсъствия, положение фактически на генерален секретар на ЦК и на министър-председател, ме било довело до мисълта, че аз най-добре разбирам стопанските и финансовите въпроси, започнал съм самостоятелно да плавам и това ме довело до задънената улица със Закона за запазване на гържавната тайна. Комитетът за стопански и финансови въпроси се бил превърнал фактически във втори, самостоятелен Министерски съвет. В това другарят Димитров вижда проявление от моя страна на амбиции, на честолюбие, възгордяване, заемане на фалшиво положение в ръководството. Министър-председателят смята, че по този начин аз съм се оформил като втори министър-председател и че съзнателно съм се стараел да подчертая пред другите министри и пред обществото

голямата роля, която играя в партията и в управлението. Аз предоставям на другарите от Политбюро на ЦК на БКП, с които работя сега и съм работил в миналото, да преценят какво върно има в това твърдение на гр. Димитров. Аз искам също така да напомня, че не аз съм се самопровъзгласявал за „първ помощник“ и „първ сътрудник“ на гр. Димитров – това го правеше Политбюро и ЦК на БКП. Не аз съм се поставял на второ място след гр. Г. Димитров в списъка на членовете на Политбюро и Министерски съвет – това са го правили гр. Димитров, Политбюро и Централния комитет и очевидно не заради моите черни очи, а заради работата ми в партията и правителството. Не аз съм се самоназначавал за заместник на гр. Димитров, когато е отсъствал или бил на почивка – назначавал ме е той. Какво съм виновен аз, че ако гр. Димитров каже в Министерския съвет на министрите: по едн кой си въпрос можете да се обръщате към мен или към Трайчо Костов, болшинството министри предпочитат да се обръщат към Костов? Какво съм виновен аз, че във връзка с честите боледувания на гр. Димитров министрите, в това число и членовете на Политбюро, свикнаха да отнасят до мене за съвет и решение някои свои по-трудни или спешни въпроси, вместо да ги внесат в Политбюро? За мене няма нищо по-лесно от това да казвам в такива случаи: не знам, отнесете въпроса до министър-председателя или до Политбюро. Но на мен ми е втръснало министърът на народното здраве всеки ден да ми бръмчи в ушите: *„Лазете гр. Димитров, не го обременявайте с много работа!“*. Може моето честолюбие да се е ласкаело от това, че, видите ли, съм станал „голяма клечка“ и че много въпроси минават през моите ръце. Но мислите ли, че е било много леко и много приятно в течение на няколко месеца след 16-тия пленум да изпълнявам през време на боледуването на гр. Димитров своята работа, още и неговата работа на главен секретар и на министър-председател?! Другият въпрос, който искам да засегна е въпросът: защо се вдигна толкова голяма тревога от съветските другари около един въпрос, който на първ поглед изглежда не толкова голям и около една грешка, която на първ поглед е много лесно поправима – още на следващия ден подир нашето завръщане от Москва, ние гадохме нареждане да се предоставя и занаяг

без всякакви пречки необходимата информация на съветските другари и от тогава не е имало никакви оплаквания от тяхна страна в това отношение? Отговорът на тоя въпрос, според мен, може да бъде само следният: тревогата се дължи първо, на това, че грешката има националистичен характер, а национализмът в настоящия момент е главната опасност за всички партии от страните с народна демокрация; и второ, на това, че грешки от подобен националистичен характер у нас не се вършат за първ път, моята грешка не е изоллирано явление, а само звено от една по-голяма верига, която носи все същия националистичен характер. Аз ще припомня само няколко случая: първо, неотдавнашната грешка на гр. Георги Димитров, разкритикувана от в. „Правда“, (идеята на Димитров за Дунавска федерация, изказана пред чуждестранни журналисти в началото на 1948 г., б. а.), носи също също националистичен характер. Тя има в корена си подценяване на ръководната роля на ВКП (б) и на Съветския съюз в международната политика и мисълта, че ние, БКП, можем да заемаме своя самостоятелна позиция по големите въпроси на международната политика, без да се консултираме със съветските другари.

Второ, Югов изнесе в Политбюро, че съветският посланик е изразил пред него недоволството на Молотов, за което гр. Коларов не дочака отговора на Съветското правителство по една консултация, поискана от Коларов, и предприе самостоятелно действие при обсъждането на българския въпрос в ООН, целесъобразността на което е възбудило съмнение у съветските дипломати.

Трето, на последната среща гр. Сталин е подхвърлил на Югов, в присъствието на представители на всички компартии на страните с народна демокрация, упрек в национализъм – „ние двамата с Югов сме националисти“. Тая „шега“ се повторила десетина пъти по време на вечерята. А ние добре знаем от собствен опит, че съветските другари никога не се „шегуват“ напразно, че в техните шеги винаги има дълбок смисъл и сериозно предупреждение. Трябва да се предполага, че съветските другари са забелязали у Югов нещо, което техният чувствителен нос е оценил като миришецо на национализъм. Ето защо Сталин е попитал Г. Димитров: „Как мислите, честен комунист ли е Югов?“

Най-сетне моята грешка специално по въпросите на външната търговия не е само моя лична – тя се споделяше от членовете на ЦК и Политбюро, работещи в стопанската област. А ако се поровим в нашето практическо ежедневие, можем да открием още редица грешки, съдържащи подобни по същество националистически елементи.

Ето защо аз мисля, че изводите, които се опитват да направят някои другари, че доверието на съветските другари към мен е било безвъзвратно поколебано и че във връзка с това трябва да се предприемат организационни мерки по отношение на мен, са неправилни и необосновани. Да, моята грешка сигурно е поколебала доверието към мене, но това в никакъв случай не може да бъде повече, отколкото беше поколебано доверието към гр. Димитров във връзка с неговата груба грешка (за Дунавската федерация). Другарят Димитров съумя с делата си да възстанови поколебаното доверие, без да бъдат предприети каквито и да било организационни изводи към него. Защо това да не бъде възможно и за мене?“ (ЦПА, ф. 146-Б, оп. 5, а. е. 53, л. 167-168. Препис – машинопис).

В това и нищо друго е сърцевината на трайчоковия казус. Трайчо Костов контраатакува Георги Димитров, Васил Коларов, Антон Югов и другите членове на Политбюро Вълко Червенков, Георги Чанков, Георги Дамьянов, Добри Терпешев, Владимир Поптомов, Райко Дамьянов и пр., обвинявайки ги в националистични провинения – нещо, което неразривно ги сплотява около сталинския наместник в България – прочутия герой от Лайпциг. И те, разбира се, му го връщат тъпкано! Наклепват го за „тифовист“, „полицейски“ и английски агент, „фашистка отренка“ и прочие. На 16 декември 1949 година молбата на Костов до Президиума на ВНС за помилване не е уважена и той е обесен. Смъртта му обаче съвсем не го оневинява като кръволок, разправил се свирепно с българската опозиция – от дирижираните убийства без съд и присъда непосредствено след 9 септември 1944 г. до хилядите смъртни присъди срещу политически опоненти на тоталитарния режим чак до 31 декември 1948 г., защото го тази дата той е овластенният генерал-губернатор в сталинска България, замествайки постепенно разкапващия се болшевишки тартор Георги Димитров. •

Манол Васев

Манол Васев Николов – Тракиеца, всъщност Йордан Сотиров Барлака, според спомените на стария анархист Ангел Вълчанов е роден в гр. Кюстендил през 1898 г. Разполагаме с единствения документ за самоличност, издаден на името на Манол Васев Николов, личен паспорт АБ 016838 от 20 март 1953 г. от Окр. упр. на МВР в Хасково. Според него е роден на 15 септември 1897 г. в с. Таханджик, без да е вписано къде се намира това село.

Още като младеж Йордан Сотиров се включва в борбите на тютюневите работници в Кюстендил. Рано повлиян от прогресивните движения, твърде скоро се изявява като твърден, смел и напорист водач на младото анархистко движение в района. С великолепия си дар слово се изявява и като неустрашим и търсен трибун на работническата класа в нейните борби и стачки за повече човешко щастие.

Първият жалон в неговата революционна дейност е участието му и откриването, заедно с дядо Никола Огнянов на 7.1.1923 г., на V анархистки конгрес в Ямбол.

Само месец след това, по време на тютюневите стачки, Йордан издига трибуна в центъра на Кюстендил и с пламенни гуми призовава работниците на смела борба срещу монархията и надигания се фашизъм. В този момент митингът бива обграден от армия и полиция. Комендантът на града Шарланджиев, хасковски зет, заедно с група войници се устремява към трибуната, за да свали необуздания оратор на революцията. Околните бързо се групират около него, вдигат го на ръце, за да продължи сладкогумната си реч. Барлака, силно възбуден, виждайки готовите за стрелба срещу народа войници, с изпреварващ изстрел ранява коменданта. Настъпва паника сред армията и полицията. За щастие Йордан, плътно защитен от народа, успява да избяга. За известно време се укрива в близките гори при един толстоист.

Властите веднага започват арести. Загържани са над 30 души анархисти, от които 5 жени, в това число и съпругата му – Маруша. Арестуваните са откарани в Държавна безопасност – София за следствие, издирване на беглеца и съд. След като не го открива, съдът издава срещу Йордан тежка задочна присъда – 16 години тъмничен затвор.

Само след месец, през април същата година, с помощ-

та на другари Йордан е доведен в Хасково от известния анархист, поет и общественик Делчо Василев Демирев. За известно време го подслонява в дома си. В Хасково Йордан заживява с новото име Манол Васев Николов-Тракиеца. Регистрирането му в хасковската община под новото име се извършва с помощта на известния тогава тракийски деятел Сотю Попето, член на анархистката организация, работещ в регистратурата на общината.

В Хасково Манол Васев работва като тютюнев работник в складовете на Аладар и Никотеа и веднага се включва в работническите борби. Той е един от членовете и организатор на единнофронттовската организация за борба срещу монархизма и кървавия режим на Александър Цанков. Още през 1923-1924 г. е деен участник като инициатор и организатор на политическата чета „Христо Ботев“. Идеята се възприема и от комунисти, и от земеделци. Първата група на четата излиза през април 1924 г., но поради липса на средства вливането на група анархисти в четата се забавя. През август 1924 г. в гората излизат анархистите Манол Васев, Делчо Братанов, Иван Василев, Пенчо Мазнев и Тенчо Георгиев със задача да организират групи по селата и да се присъединят към четата. Пътищата им с четата се разминават, поради което след една седмица се прибират.

В началото на 1932 г., пред театъра се свиква общограждански митинг с искане за пълна и безусловна амнистия на политическите затворници. Вдъхновен оратор е пак Манол Васев. Митингът е разтурен от полицията и пожарната с водни струи. Загържани са 11 другари анархисти, а двама от тях – Манол Васев и Стефан Георгиев – са пратени в затвор за един месец. Плановите са били да убият злодея полицай с прозвище „Фазла-чауш“, но той не се е явил.

Манол Васев винаги е бил активен организатор на митинги, събрания и стачки. Така в началото на тридесетте години, по време на големите вълнения и стачки за борба срещу въвежданата тогава нова манипулация на тютюните „тонга“, Манол Васев е в центъра на тази борба. На масов митинг в театъра изнася пламенна реч срещу тонгата. Издава се в голям тираж брошурата му „На борба срещу тонгата“. С речите си и брошу-

рата смело обосновава последиците, до които ще доведе въвеждането на тонгата – масова безработица за повече от 7000-те тогава тютюноработници в Хасково, пък и за цялата страна като верижна реакция и за други браншове. Стачното движение се разгаря масово в страната, което довежда до отлагане на прилагането на тонгата с няколко години.

През периода 1932-1934 г. Манол Васев е активен участник в организирането на Власовденското движение, което по своя характер е безвластническа синдикалистка земеделска организация, прераснала във федерация и конфедерация на дружества от над 20 села от хасковска околия и други места в страната. „Власовден“ е отворена за земеделски стопани с различни икономически възгледи: земеделци, анархисти, комунисти и социалисти. Федерацията съществува до 1935 г. с официално утвърден устав, съставен от анархиста Георги Сарафов и Христо Геренкювчиев, първ председател за хасковския район, както и със свой печатен орган – в. „Власовден“ под редакцията на Панайот Михайлов. Виден член на конфедерацията е и известният писател Йордан Ковачев от Пловдив. Манол Васев, заедно със свои другари, учредява първата земеделска кооперация на Власовденски принципи върху 80 декара земя, предоставена от анархиста Ангел Вълчанов, ведно с необходимия инвентар и работен добитък. За съжаление тя просъществува едва две години поради небивалата суша. Правени са опити за възстановяване на федерацията и след 9 септември 1944 г., но тя е забранена от болшевишката власт.

Революционната личност на Манол Васев се проявява особено силно, когато началникът на гарнизона, полковник Маринов, на 12 септември 1944 г. организира масов погром срещу народа при побратимяването на народ и армия в двора на Втори артилерийски полк. Народът, заедно с партизаните от отряд „Асен Златаров“ и от Борисовградския (Първомайския) отряд, масово навлиза в двора на казармите. Разнася се картечен откос от прозорците на втория етаж на една от сградите. Но Манол Васев, придружен от комуниста Васил Боев, вече е предприел действия по обезвреждане на евентуално подготвяна провокация. Обезвредени са картечни гнезда и обезоръжени го-

тови за разплата офицери-фашисти. Манол раздава на хората наличното в сградата оръжие, разбива вратите на оръжейния склад и народът масово се въоръжава.

За съжаление митингът е окървавен. Убити са трима граждани, между тях и нелегалният от няколко години Дойчо Дойчев. Заслужено намират смъртта си и злодеят полковник Маринов, и един фелдфебел-фашист.

На погребението на загиналите граждани Манол Васев произнася пламенна реч в защита на революцията и възпламенява масите към революционна непримиримост и борба за свободен живот. Слово произнася и партизанинът Янчо Костов.

Твърде скоро обаче народът вместо народна свобода получава „народна власт“. Ограничава се дейността на анархистките организации: закриват се клубове, правят се опити за спиране на вестник „Работническа мисъл“, мнозина са арестуваните. Това промени сериозно отношението ни към болшевишката власт и наложи свикването на две последователни национални конференции – в края на октомври 1944 г. и на 10 март 1945 г. – втората се превърна в редовен конгрес на ФАКБ. Делегат на нашата организация е Манол Васев. Тогава се извърши и първият голям погром на болшевишката власт над анархисткото движение, като всичките 86 делегати са арестувани в конгресната зала в Дома на инвалидите – Княжево, отведени са в Дома на слепите и впоследствие са изпратени в ТВО край гр. Дупница.

После се заредиха много месеци и години по концентрационни лагери: Росица, Куциян, Белене, по затворите в Шумен, Стара Загора и Сливен. Тегнеха над плещите му смехотворно монтирани обвинения и шантажи: саботаж срещу образуването на ТКЗС, действия срещу народната власт, укриване на оръжие, подготовка за бягство зад граница и т. н.

Саботаж срещу ТКЗС? Може би с това, че през 1933-35 по свое свободно решение се включи в кооперация, основана на Власовденски принципи. Естествено, че нямаше как да приеме насилственото учредяване на каквито и да било „свободни“ зарабатващи земеделски стопанин формирования.

Действия срещу властта? Да, той единствен под заплахата от смъртно наказание в лагера Куциян е посмял да излезе пред международната комисия, посетила

лагера, и да разкрие истината, че това е лагер за опозиционери – земеделци, социалисти, анархисти; за непоносимите условия в лагера. Да, на последния процес в последната си дума посмя да каже, че не той е сключвал международни договори с нацистка Германия и че не той е целувал полата и ръката на английската кралица, а болшевишките „народни“ вождове.

Паметни остават речите на Манол Васев, изнесени в театралните салони на Хасково, Кърджали, Момчилград през 1945 и 1946 г., когато (както и при всички предходни случаи) застъпва основните принципи на собствените си убеждения и принципите на анархизма.

Още е жив споменът. По време на сказката му в началото на 1946 г. в Кърджали, когато виден адвокат му опонира, че анархизмът е терористична и насилническа организация, той спокойно и твърдо доказва, че „ексовете“ от началния период са отдавна отживели и отречени, продължава с думите: „Да, случва се и овчицата да нагази в локва и да изкаля копитцата си, но след това заобикаля локвата, а не като свинята да се рови в нея, да я задълбочава и да пръска тиня и смраг“. Препълнената зала затихва за минута-две и след това избухва във френетични ръкопляскания и одобрителни възгласи. Или в Момчилград, в деня на голям християнски празник, когато в края на речта казва: „Е, изморихте ли се? Сигурно в домовете ви вече се готвят празничните гозби, баницы ви чакат...“ От залата се разнася глас: „Давай, давай – от тази баница по-сладка няма!“

Навсякъде въздействието на неговите речи беше такова.

Това беше Манол Васев – Йордан Сотиров Барлака.

Такъв си остана и до последния си ден, 12 март 1958 г., когато в Сливенския затвор, само няколко дни преди изтичане на присъдата му, склопи завинаги очи... Отровен, а според официалната диагноза „вследствие на хранително отравяне“.

Васил Генев

По материали из „История на анархистичното движение в хасковския край“ от Ангел Вълчанов Тодоров

Философията на Толстой

» » продължава от миналия брой

3. Принципи на философията на Толстой

Измеждумножеството схващания на Толстой по различни въпроси, могат да се отделият пет принципа, върху които се строи цялостната философия на живота на Л. Н. Толстой.

I. Принцип на разумния живот: *Човек трябва да води разумен живот, т. е. (1) при формирането на своите схващания по един или друг въпрос да не приема нищо на доверие и да не формира никакво схващане по някакъв случаен начин, а всяко свое убеждение в истинността на едно или друго твърдение за действителността или в правилността на едно или друго предписание за дейност трябва да изгражда върху основата на своя Разум, чрез мисленето, по пътя на разсъжденията, което означава не пренебрегване на чуждите знания и мисли, а само, че като се стремим да се обогатим с тях, тяхното приемане трябва да става, като те се подхвалят на критическа преценка от собствения Разум; и (2) в жизнената си дейност човек трябва да се ръководи от схващанията, които е приел чрез своя Разум, чрез своята мисъл, чрез своите разсъждения.*

Както се вижда от горната формулировка, принципът на разумния живот се състои от две части.

Първата му част предписва как индивидът трябва да формира своето познание за външния свят и за самия себе си: „Като живееш с хората, не забравяй това, което си узнал в усамотението си. А в усамотението си обмисляй това, което си узнал при общуването с хората“¹; „За да приеме чужда мъдрост, на човек е нужно преди всичко той самият да мисли.“²; „Владей своите мисли, ако искаш да достигнеш своите цели.“³

Втората му част пък предписва каква да е ролята на така полученото познание в дейността на индивида: „Разумът е този съзнаван

от човека закон, по който трябва да се осъществява неговият живот.“⁴ „Иска се не отричане от личността си, а нейното подчинение на разумното съзнание.“⁵ „Само такива хора казват, че разумът не може да бъде ръководител на живота, разумът на които е така извратен, че те не вярват на своя разум“.⁶

II. Принцип за нравственото самоусъвършенстване: Човек трябва непрестанно да полага усилия да осъзнае по-пълно смисъла, целта и ценността на живота си и в цялата си жизнена дейност да се стреми да постъпва съобразно тях, като постоянно усъвършенства по този начин нравствено-то си поведение.

Осмислянето на нашите дейности и отделни постъпки действително е налице, когато човек се ръководи от собствения си разум съгласно изискванията на предидущия принцип. Новото в настоящия втори принцип се състои в изричното изискване към мен (т. е. към всеки отделен човек) този въпрос да си поставям не само за отделните си постъпки и по-широки дейности, а за живота си в цялост: „Какъв е смисълът на моя живот?“, „Каква е целта на живота ми?“, „В какво се състои ценността на живота ми?“ Тези въпроси, които могат да се сумират в краткия въпрос „Защо живея?“ При това и двете съставки на нравственото ми самоусъвършенстване – и осъзнаването на смисъла на живота ми чрез разбирането на неговата връзка с цялото, с „безкрайното“, както се изразява Толстой, и подчиняването на различните ми постъпки и дейности на така осъзнатия смисъл на живота, е свързано с трудовости, изискващи усилия, поради което самоусъвършенстването ми може да се осъществи не като кратко-траен единичен акт в живота ми, а само като непрестанен процес на приближаване към един идеал с цената на постоянни усилия.

„Въпросът ми, без който животът ми е невъзможен, се състои в това: „Какъв ще бъде резултатът от това, което правя понастоящем, което ще правя утре, - какво ще излезе от целия ми живот?“ Иначе изразен, въпросът ще бъде такъв: „Защо да живея, защо да желая нещо, защо нещо да върша?“ Този въпрос може да се изрази още по-иначе така: „Има ли в живота ми такъв смисъл, който не би се унищожил от неизбежно предстоящата ми смърт?“⁷

„Какво съм аз? – част от безкрайното. Наистина, в

тези две гуми вече се съдържа цялата задача. Всички тези понятия, при които крайното се приравнява към безкрайното и се получава смисълът на живота, ние подхваляме на логическо изследване.“⁸

„Твоята работа не е в това да достигнеш съвършенство, а само в това, щото все повече и повече да се приближаваш към него.“⁹

III. Принцип за интуитивното проникване в същността на нещата: *Човек може да постигне истинско, достоверно знание не по емпиричен път, не чрез наблюдения на явленията дадени ни в пространството и времето, а по вътрешно-интуитивен път, като насочи разума си към самия себе си, към своята духовна същност.*

Този принцип е изразен и приложен особено ярко във философския трактат „За живота“: „Какво може да бъде по-разбираемо от това: кучето чувства болка; телето е гальовно – то ме обича; птицата се радва, конят се страхува, добър човек, зло животинно? И всички тези най-важни разбираеми гуми не се определят чрез пространството и времето; напротив: колкото законът, на който е подчинено едно явление, е по-неразбираем за нас, толкова по-точно се определя това явление чрез времето и пространството.“

Ние знаем напълно само нашия живот, нашия стремеж към благото и разума, който ни посочва това благо. Следващото по степената на достоверност знание е знанието за нашата животинска личност, стремяща се към благото и подчинена на закона на разума. В знанието за нашата животинска личност вече се появяват пространствени и времеви условия, видими, осезаеми, наблюдаеми, но недостъпни за нашето разбиране.“⁹ Понататък следва по низходяща степен на достоверност знанието за все по-отдалечени от духовната същност на човека типове обекти от природата – знание за другите хора, за животните, за растенията и накрая, най-малко „достъпни за нашето знание са безличните, веществените предмети; в тях вече не намираме подобие на нашата личност, съвсем не виждаме стремеж към благото, а виждаме само времеви и пространствени прояви на законите на разума, на които те се подчиняват.“

Истинността на нашето знание не зависи от наблюдаемостта на предметите в пространството и времето, а напротив: колкото по-наблюдаемо е проявяването

на предмета в пространството и времето, толкова по-малко то е разбираемо за нас.

Нашето знание за света произтича от съзнанието за нашия стремеж към благото и необходимостта за достигане на това благо, от подчинението на животното у нас на разума.

На нас е нужно да знаем и ние можем да знаем само себе си. Светът на животните за нас е вече отражение на това, което ние знаем в себе си. Вещественният свят пък е нещо като отражение на отражението.“⁹

В процеса на развитието на философската мисъл от Ренесанса насам понятието „разум“ се е третираше по твърде различен начин от различни философи. През XVII-ия и XVIII-ия век, в теорията на познанието се формират две основни направления по въпроса за взаимоотношението и ролята на опита и разума, респ. мисленето, в познанието на действителността. Най-общо казано, съгласно *емпиризма* (Бейкън, Лок, Хюм), основна роля в познанието играе опитът, а съгласно *рационализма* (Декарт, Лайбниц, Кант) – разумът, мисленето. Схващането на Толстой за познанието, което представихме по-горе, както се вижда от съдържанието му, се отнася към рационализма. От своя страна, рационализмът през тази епоха се развива в две взаимно противоположни форми: (1) *формално-логически рационализъм*, какъвто е рационализмът на Лайбниц, който при третирането на научното познание придава фундаментално значение на логиката и математиката, а в третирането на последните – на кодиране на мислите и мисловните процеси чрез знаци, на формални операции над знаци, на комбинаториката, на построяване на аксиоматични системи; и (2) *съдържателно-интуитивистки рационализъм*, какъвто е рационализмът на Декарт и Кант, придаващи фундаментално значение, при все и по-различен начин, на съдържателните моменти в познанието, постигнати чрез интуицията. Споменатото по-горе схващане на Толстой за познанието се отнася към втората форма на рационализма. То е свързано по-специално с учението на Кант за истините *a priori* – приблизително казано, това са твърдения, които в отличие от определенията разкриват нови връзки в обектите на познанието, чиято истинност се установява до опита и независимо от опита. Като пример могат да се посочат на пър-

во място математическите твърдения, разбира се, съгласно трактовката им дадена от Кант в „Критика на чистия разум“; по-късно Кант прилага учението си за този род съждения към етиката в труда си „Критика на практическия разум“, който Толстой специално проучва по време на работата си над трактата „За живота“ и като негово мото поставя характерен откъс от заключението на това съчинение. При това, обаче, интуитивният момент в познавателния процес се третира у Толстой по твърде специфичен начин по сравнение с Декарт и Кант – той е родствен на емпатията, на уменията на човек да се поставя на мястото на друго живо същество и да възпроизвежда в себе си характерни за него мисли и чувства, което умение самият Толстой е владел във висша степен и майсторски е прилагал за обрисовката на психологичния портрет на героите си в художествените си творби. Посочената специфика ни дава основание да смятаме разглежданото тук схващане на Толстой за познанието като нова, особена форма на съдържателно-интуитивисткия рационализъм, наред с тези форми, които ни представят съчиненията на Декарт и Кант. •

(Следва)
Ст. н. с. I ст.
д.ф.н. Борис Ченгов

БЕЛЕЖКИ

¹ Толстой Л.Н., Путь жизни, Изд. „Высшая школа“, Москва, 1993 г., XXIV. Мысль, с. 355.

² Пак там, с. 356.

³ Пак там, с. 363, с указанието, че това е браминска мъдрост.

⁴ Толстой Л. Н., О жизни. В „Л.Н. Толстой, Собрание сочинений в 82-томном издании в 8-ми томах“, т. XVII, Изд. „Художественная литература“, Москва, 1984, с. 42. (Трактатът е написан в периода от есента на 1886 г. до 3 август 1887 г. и е отпечатан през 1888 г., но е забранен и почти напълно унищожен от цензурата.

За пръв път е публикуван в превод на английски език в Ню-Йорк през 1888 г., а в превод на френски език, направен от съпругата на автора С. А. Толстая, се появява в Париж през 1889 г. В оригинал, на руски език, пълният текст на трактата за пръв път е публикуван в Женева през 1891 г.)

⁵ Пак там, с. 72.

⁶ Толстой Л.Н., Путь жизни, ср. бел. 1, с. 357.

⁷ Толстой Л.Н., Исповедь. В „Л.Н. Толстой, Собрание сочинений в 82-томном издании в 8-ми томах“, т. XVI, Изд.

„Художественная литература“, Москва, 1983, с. 122.

⁸ Пак там, с. 142.

⁹ Толстой Л. Н., Путь жизни, ср. бел. 1, с. 314.

¹⁰ Толстой Л.Н., О жизни; ср. бел. 4, с. 51.

¹¹ Пак там, с. 52-53.

Анархистите емигранти в Париж

Няма ги!

За тях не се говори. От време на време злите езици, ведно с болшевишката държавно-капиталистическа преса, казват „те напуснаха родната страна, за да търсят добър живот на Запад“. Това е клевета и безотговорна лъжа. Те са прегърнали сърдечно анархисткия идеал и неговия висш морал и не са се отказвали от борбата за ликвидирание на капитализма и държавата и за създаване на едно ново общество на социално и икономическо и равенство и свобода. Те са тези, които гордо и смело отхвърлят потисничеството и кървавата сталинска диктатура, които заявяват „Никога живи във вашите ръце, за да ни пращате по лагери и затвори.“ Те взимат оръжието и с риск за живота си преминават планини, гори, граници и организирано попадат в една неприветлива чужбина.

Повечето от тях днес ги няма. Кои са те? Броят им е значителен, но на уваженията читатели на „Свободна мисъл“ ще представя само няколко страдалци.

Двама родни братя – Борис и Стоядин

Родом от Кюстендилските села, Борис работи по строежите, а Стоядин завършва философия в Софийския университет при известния професор Михалчев. И двамата братя от ранна възраст са дейни анархисти. Стоядин организира протестен митинг на ученици в Кюстендил през есента на 1934 година против закриването на много гимназии в страната от правителството на Кимон Георгиев с глупавия мотив, че в България имало много интелектуалци. Десет години по-късно двамата братя са вече преследвани от болшевишката милиция, но не се оставят да бъдат заловени и пратени по лагери. Минават нелегално границата през 1948 година и в титова Югославия като анархисти са погледнати на полицейски разпити и тормоз в затвора на град Ниш. По-късно са интернирани, заедно с всички български анархисти и други политически емигранти, в земеделския кооператив недалеч от унгарската граница. Там взимат участие в организираната от анархистите стачка. През 1951 година са екстрадирани в Триест, Италия, който тогава е под американски контрол. Дватамата братя попадат в лагера за политически емигранти от Източна Европа под връх Опичина, където са събрани чехи, поляци, унга-

рци, румънци, руснаци, българи. Борис и Стоядин влизат в сплотената група на българските анархисти, която поддържа редовно връзки с италианските другари. Един от тях, анархистът Томазини, поема отговорността да организира тяхното бягство в Париж. Успява да ги преведе през границата на американската зона, преносуват във Венеция в жилището на италианска анархистка близо до прочутия площад „Сан Марко“. Оттам Борис и Стоядин стигат до Ница, където са предадени на френските анархисти, които отвеждат братята в Париж. В световния град Борис и Стоядин са приети от Съюза на българските безвластници в емиграция. Борис започва работа в строителството – тежка и опасна, но помага, за да могат да преживяват. За Стоядин, както и за мнозина други чуждестранни интелектуалци, работа няма. Един злощастен ден върху главата на Борис пада тежка греда. Оперират го веднага в обществена болница „Сен Луи“, но след три дни умира. Погребан е в обща гробница далеч от Париж – на погребението присъстват неколцина приятели. Така завършва животът на един достоен работник анархист. Днес го няма, не се знае къде е и гробът му.

Стоядин случайно се запознава с известната швейцарска анархистка Мари Кристин, която го взема на работа в създадения от нея в град Лозана Международен център за изследвания върху анархизма (CIRA). Центърът разполага с богата библиотека на двадесет и пет езика и се посещава от много чужденци. Мари Кристин изпраща литература и на българските анархисти. Жителските тревоги на Стоядин и непрекъснатата мъжа по изгубения тъй рано негов брат го уморяват. Почива от рак на стомаха.

Непримиримият Стефан Манов

Преследван от болшевишките полицейски сатрапи, той не се предава. Активен участник в Испанската революция (1936-1939) на страната на известния революционер Дурути, в нелегалност той минава много граници и се озовава в Париж. Там съюзът на българските безвластници има свое печатно издание – вестник „Наш път“. За да се издържа в Париж, Стефан се хваща на тежка и несигурна работа в поправката на улиците и булевардите в Париж. Работещите в тази професия често се разболяват. Въпреки тежкия труд, Стефан

„Никога живи във вашите ръце, за да ни пращате по лагери и затвори.“

не пропуска организационните събрания на българските анархисти в изгнание всяка събота от 18 часа в кафенето „Изгряващото слънце“ близо до жилището на Георги Хаджиев. От тежката работа Стефан се разболява от рак на панкреаса – заминава на лечение в далечна провинциална болница, но това не пречи на идейните му приятели да го посещават. При едно от посещенията лекарите Цвета и Тренчо научават от лекарите, че на Стефан остават едва няколко дни живот. Умира далеч от близки и приятели и е погребан в незнаен гроб. Той беше от анархистите, които казват: „Аз имам отечество, прекрасно и мило, без граници и държави, в което всички хора са родни и скъпи братя“.

Кирил Попчев – далеч от прекрасния Пирин

От младите си години е завладян от анархизма покрай известния в България пирински анархист Кръстю Енчев – партизанин, излязъл с карабина в ръка както против касапския фашизъм, така и против марксистко-сталинската вълча диктатура. Пътят му преминава през много опасности и го отвежда до Париж. Там започва работа като електротехник, включва се в Съюза на българските безвластници емигранти. На седмичните събрания се разискват въпроси за дейността на анархистките движения в цял свят, но най-важен разбира се е въпросът за положението на приятелите анархисти в родната земя, попаднали в кървавите лапи на диктатурата на БКП. Набират се средства за тяхното подпомагане. Попчев работи тежко и живее в оскъдица – като всички емигранти след Втората световна война е под постоянен контрол от полицията. Всеки месец трябва да ходи в участъка, за да подновява правото си на престой в страната. По-късно срокът се удължава на два, после – на шест месеца. Тежката работа и изнервящият режим водят до сърдечно заболяване и непримиримият анархист и емигрант Попчев умира след кратък престой в парижка болница. Още един отбрулен

лист от дървото на безвластниците емигранти, плюлю на заплахите и тормоза на болшевишките диктатори и съхранили идеалите си далеч от родния край след погрома през декември 1948.

Диню Динев – редакторът на анархисткия вестник в болшевишка България

Завършил висше образование по финанси и икономика, Диню поема редакционната работа на „Работническа мисъл“ през 1945 година. В разгара на репресиите успява нелегално да прекоси много граници и се озовава в Париж през 1952 сред своите идейни приятели анархисти. Прехраната си изкарва в текстилна фабрика. Тежкия труд и несгодите си вземат своето – поразен от обширна ракова болест в стомаха, след дълго боледуване и лечение умира далеч от близки, роднини и роден край.

Д-р Иван Шурулинков – от студентските борби до световната медицина

Израства в село Копиловци, недалеч от Кюстендил в благородно селско семейство. Следва три години в медицинския факултет от 1946 до 1948 и се включва активно в борбите на студентите анархисти срещу партийния законопроект от 1947-48, който по-свирепо от фашистките „законодатели“ изключва всички студенти, които не поддържат крак пред болшевишката диктаторска система. Шурулинков е изключен, преследван от полицията, нелегален минава в Турция. След множество разпити и тормоз успява да стигне до Париж, със съспиано здраве. В световния град го приема Никола Чорбаджийски – Йоската от град Хасково, по произход евреин, участник в септемврийското въстание през 1923 година. Йоската също пристига нелегално в Париж, женен е за полската анархистка Леа, с която живеят в една и съща къща с руския анархист-революционер Нестор Махно и неговата съпруга и дъщеря. Никола и Леа живеят на приземния етаж, а Махно и семейството му – на първия. Шурулинков започва работа в текстилната промишленост. Леа и Никола му помагат да завърши медицина и да се дипломира като хематолог през 1958. През 1960 участва във френските изследвания на раковите заболявания, оглавява лабораторията в провинциалния град Вилюи и по-късно печели световно признание за своята научна работа. Човечен

анархист, лекува приятели, изпращани от неговите съратници и пристигащи с разрешение чак от България. Ракът не прощава на прекрасния лекар. След тежко дългогодишно боледуване на легло д-р Шурулинков умира.

Желязко Русев – още една жертва на „хубавия живот“

Студент по медицина, анархист, непримирим борец срещу закона на БКП за висшето образование, Желязко е изключен, преследван, нелегален стига до Париж. Включва се в Съюза на българските безвластници. Започва работа в „Рено“ – в най-мръсния и тежък цех, в който са наблъскани само чужденци – поляци, чехи, испанци, българи. Поточната линия бълва кола след кола – робите кацат върху нея и почват да шлайфат. Картината е същата като във филма на Чаплин „Модерни времена“ от първите години на индустриализацията. Желязко се трупе години наред в непоносимия ад на конвейера и един ден, на път за бедната стаичка, сърдечен удар го покосява на улицата. На погребението му присъстват много приятели, по инициатива на Комитета за морално и финансово подпомагане на анархистите в България е поднесен голям венец с надпис „Ф. А. Б.“

Д-р Петър Митев: „Човек се ражда и умира, важно е какво прави по пътя!“

Пътят на Петър Митев още през ученическите и студентските тръгва от анархистките борби в родната България и минава през Испанската революция през 1936, в която се включва след като нелегално прекосява Европа. След победата на Франко се завръща в България и продължава непримиримата съпротива срещу фашизма и сталинизма. Преследван от новите болшевишки диктатори, успява с двамата си сина да прекоси отново много граници и да стигне до Париж. Приет е от Георги Хаджиев, по-късно живее в бедно жилище близо до дома на прочутата певица Едит Пиаф. Една вечер, в отсъствието на бащата, по-големият син, разочарован от емигрантския живот, се самоубива. Петър Митев е поразен от тази трагедия и след няколко години се разболява и умира.

Такава е съдбата на мнозина от борците, прогонени от проклетите диктатури и продължили да работят неуморно за идеала далеч от близки и роден край. •

Трендафил Марулевски
Париж, 2007

ИНИЦИАТИВА

Свободна мисъл за читалищата

През този месец анархистите и редовни сътрудници на вестника Георги Калчев от Варна, Георги Божилов от София и Александър Наков от Перник абонираха 33 читалища за вестник „Свободна мисъл“ – 20 в област Варна, 10 в област София и 3 в област Перник.

Българските читалища са културен и просветен център, изпреварил времето си с повече от столетие – средище за образование, информация и общуване, създадено от самата общност, без помощ от държави и спонсори.

Днес по света започва да се разбира острата необходимост от освобождаване на културата и информацията от корпоративно-държавната мъртва хватка, говори се за „комунализъм“, „автономизъм“ и „местно самоорганизиране“. Българските читалища от времето на Възраждането и оцелели до днес са сред първите лястовици на тези движения.

Нека подкрепим инициативата на нашите приятели и да абонираме читалищата за вестника! •

В ПАМЕТ НА АНАРХИСТА

64 години от разстрела на Тодор Ангелов – Божаната в Брюксел

Преди 64 години в Белгия нацистите разстрелват българския анархист Тодор Ангелов. През Втората световна война той ръководи партизанска група в Брюксел, която саботира свързките и унищожава списъци с евреи, които немските окупатори искат да изпратят в концентрационни лагери.

Посмъртно Ангелов е произведен в чин полковник от белгийската армия и е обявен за „Герой на белгийската съпротива“.

Всеки 30 ноември белгийските ветерани от войните отдават почит на българина от Кюстендил, избрал Белгия, за да воюва срещу нацистите. Десетки участници във Втората световна война и ученици от община Скаарбек отдадоха почит на Тодор Ангелов:

Гео Де Хаск – Съюз на ветераните от войните:

„Този голям мъж беше и още е пример за честност и преданост в името на свободата на Европа“.

Проф. Иван Илчев – ректор на СУ:

„Групата на Тодор Ангелов унищожава списъци, с което внася смут и обърква в немската бюрокрация и спасява от смърт десетки евреи. По-специално спасява 12 еврейски деца, които са живи и до днес.“

Признателните евреи в Белгия и община Скаарбек представиха и книга, посветена на групата на Ангелов и носеща заглавието: „Заложници на нацисткия терор“. В нея е цитирано писмо на българина до същия му – Свобода Бъчварова, в което той обяснява защо е избрал въоръжената борба: „Не сме вършили грехове. Просто направихме жертва за доброто на всички“.

На 3 ноември 2007 г., на 87 години, почина

Найден Иванов

активен член на Дупнишката анархистическа организация, съден като анархист през 1941 г., лежал във фашистките лагери преди 9.9.1944 г.

ПОКЛОН ПРЕД СВЕТАТА МУ ПАМЕТ!

ПОЛЕЗНИ КНИГИ НА НИСКИ ЦЕНИ

Федерацията на анархистите в България предлага следните заглавия на анархистка литература на достъпни цени:

КНИГИ:

1. Основи на безвластието – Г. Хаджиев	1 лв.
2. Национално освобождение и безвластие – Г. Хаджиев	1 лв.
3. Вчерашни, днешни и утрешни проблеми – Г. Хаджиев	1 лв.
4. История на безвластническото движение в България – Г. Хаджиев	1 лв.
5. Моя път (спомени в два тома) – Г. Хаджиев	2x1 лв.
6. Феноменът Махно – П. Аршинов	1 лв.
7. Заблужденията на марксизма – Пиер Рамю	1 лв.
8. Събитието на века – анархистическа Испания – Г. Левал	1 лв.
9. Взаимопомощта – фактор на еволюцията – П. Кропоткин	1 лв.
10. Антиистория славянобългарска – Г. Константинов	1 лв.
11. Краят на държавата и капитала – Г. Константинов	3 лв.
12. С думи вместо с куршуми – Г. Константинов	5 лв.
13. Възможна ли беше съпротивата срещу ДС? – Г. Константинов	3 лв.
14. Нечути песни – Кръстьо Г. Хаджиев	3,50 лв.
15. Национализъм и култура – Рудолф Рокер	2 лв.
16. Национализъм и култура – Рудолф Рокер том II	5 лв.
17. Избрани страници за и от него – Михаил Бакунин	2 лв.
18. Барутни (по)мисли – Г. Константинов	5 лв.
19. Хляб и свобода – П. Кропоткин	4 лв.
20. Ставайте, робове – Г. Константинов	5 лв.
21. Къде са преминали моите 80 години – Иван Дрънгов	2 лв.
22. Досие на обект №1218 – Александър Наков	2 лв.
23. Спомени за израстването – Христо Колев ГОЛЕМИЯ	6 лв.
24. Одисеята на един анархист – Славеико Павлов	4 лв.
25. Адски калейдоскоп (в два тома) – Г. Константинов	2x5 лв.
26. Преобразуването на обществото или екоанархизмът – М. Букчин	5 лв.
27. Един проект за социална революция – ФАФ	2 лв.
28. Спомени – Стоян Цолов	5 лв.

БРОШУРИ:

1. Стопанисването на земята – Г. Хаджиев	0,50 лв.
2. Проблемът за организацията на анархизма – Г. Хаджиев	0,50 лв.
3. Що е анархизъм?	0,50 лв.
4. Отговор на една вярваща – С. Фор	0,50 лв.
5. За общината	0,50 лв.
6. Федерализъм и централизъм – Рудолф Рокер	0,50 лв.
7. Крахът на руския държавен комунизъм – Рудолф Рокер	1 лв.
8. Килифаревско народно въстание и килифаревска чета	1 лв.

Тези книги и нови заглавия можете да купите от антикварната книжарница на пл. „Славеиков“ №7. Някои от тях могат да се намерят и в книжарницата на бул. Дондуков срещу Първа английска гимназия. Същите още могат да бъдат поръчани и изпратени от Александър Методиев Наков, Перник, ул. „Република“ №4, тел. 076-631 388.

АНАРХОКАЛЕНДАР

- На 01.12.1924 г. в София под редакцията на Христо Табаков започва да излиза анархистическият вестник „Свободно дело“.
- На 02.12.1902 г. е роден анархистът Йордан Ангелов Шопов, убит през 1943 г. като ятак.
- На 04.12.1944 г. в София под редакцията на Георги Карамихилов се подновява легалното издаване на вестник „Работническа мисъл“ след десетгодишна забрана. Скоро вестникът е забранен отново.
- На 05.12.1908 г. в Разград под редакцията на Върбан Килифарски започва да излиза вестник „Безвластие“.
- На 05.12.1924 г. при сражение с полицията в Златица загибна анархистът Михаил Динчев Цицелков.
- На 07.12.1853 г. в Италия е роден теоретикът на анархизма Енрико Маламела.
- На 09.12.1842 г. е роден Пьотр Алексеевич Кропоткин.
- На 11.12.1984 г. в София умира анархистът Тоне

Василев, политически затворник по време на болшевишкия режим.

- На 12.12.1995 г. в село Балван умира анархистът Христо Колев Йорданов – един от най-дългогодишните политически затворници и концлагеристи при монархисткия и болшевишкия режим.
- На 13.12.1997 г. в село Чуковец умира анархистът Георги Донеф, концлагерист от Белене.
- На 16.12.1848 г. са извършени масови арести на анархисти в цялата страна, след което над 600 анархисти са въдворени в лагери.
- На 19.12.1862 г. в село Дивлядово е роден Никола Стойнов, един от първите български анархисти, учител, издател и редактор. Участвал в основаването на БЗНС.
- На 24.12.1895 г. умира руският писател и революционер Сергей Михайлович Кравчински – Стеняк.
- На 30.12.1990 г. в Бургас умира анархистът Ганчо Бойчев.

АНАРХО РАДИО ПРОГРАМА ДИВЕРСИЯ В ЕФИРА

Денонощието има само 24 часа. Искате ги всичките. Малкото предаване става голяма програма. След като повече от година разкъсваше ефирната радиоскука в съботния следобед, екипът на предаването реши да прави 24-часова програма в Интернет. Можете да слушате пробното излъчване на адрес:

<http://a-bg.net/dve.m3u>

Помощи за „Свободна мисъл“

1. Нено Кацарски, село Вуково	10 лв
2. Георги Марков, Дупница	10 лв
3. Стефан Каишев, село Мурсалево	15 лв
4. Славеико Павлов, Благоевград, в памет на съпругата си Анка Павлова	40 лв
5. Виолета Мечкарова, Благоевград, в памет на съпруга си Атанас Мечкаров	10 лв
6. Милена Крумова, Перник	4 лв
7. Калин Начев, София	14 лв
8. Станчо Кърларов, село Бъта	10 лв
9. Организация на ФАБ в Кнежа	20 лв
10. Иван Калчев, град Бана	10 лв

БАНКОВА СМЕТКА В ЛЕВА (ИВАН):

BG86 UBBS 8261 1010 0473 10

Т Б О Б Б А Д, К Л О Н П Е Р Н И К
ФАБ БЛАГОДАРИ ЗА ОКАЗАНАТА ПОДКРЕПА!

Вестник „Свободна мисъл“ не печели от реклами или обяви и не е спонсориран от никакви патриотични бизнесмени и затова не изплаща хонорари. Редакцията приема материали, написани грамотно на стандартни машинописни страници – 30 реда на страница, 55 знака на ред. Всеки автор носи отговорността за съобщените факти и твърдения! Ръкописи не се рецензират и не се връщат!

сайт на ФАБ: www.a-bg.net
сайт на „Свободна мисъл“: sm.a-bg.net
имейл на ФАБ: fab@a-bg.org

телефони за връзка с ФАБ

0884 699 743 0896 613 727

адрес на редакцията

София, ЖК Надежда, пощенски клон 1220, пощенска кутия 59

отговорен редактор А. Ванчев
предпечатна подготовка „Свободна мисъл“
печат „Унискорп“ ООД

АБОНАМЕНТ 2007

Драги читатели, Абонаментът за вестник „Свободна мисъл“ МОЖЕ ДА СТАВА ДО 15-ТО ЧИСЛО НА ВСЕКИ МЕСЕЦ във ВСИЧКИ пощенски клонове на страната. За 1 година – 6,00 лв.; за 6 месеца – 3,00 лв.; за 3 месеца – 1,50 лв. Цена на един брой - 0,50 ст.

СВОБОДНА МИСЪЛ

Каталожен номер 649

